

BUDAPEST GAZDASÁGI EGYETEM

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR

SZAKDOLGOZAT

MICSA-BORGULYA MÓNKA

Levelező munkarend

Gazdaságinformatikus szak

Logisztikai informatikus

2018

BUDAPEST GAZDASÁGI EGYETEM

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR

GDPR jelenléte egy magyar vállalkozásban

Belső konzulens: Szabó Zsolt Antal

Külső konzulens: Megyeri Attila

MICSA – BORGULYA MÓNIKA

Levelező munkarend

Gazdaságinformatikus szak

Logisztikai informatikus

2018

NYILATKOZAT

Alulírott Micsa - Borgulya Mónika büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatomat az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá.

Budapest, 2018 év 12. hónap 13. nap

.....*Micsa - Borgulya Mónika*.....

hallgató aláírása

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés	6
2.	CompuTREND Zrt. bemutatása.....	8
3.	Adatbiztonság.....	9
3.1.	Fogalma.....	9
3.2.	Fajtái.....	9
4.	Adatvédelem	11
4.1.	Főbb fogalmai:	11
5.	GDPR megfogalmazása, és célja	12
6.	Érintetti jogok	13
7.	Adatkezelés és az adatfeldolgozás összehasonlítása	16
7.1	Adatkezelés	16
7.1.1.	Kereskedelmi, üzleti érdekek megvalósítása	16
7.1.2	Munkáltatói, munkavállalói, munkaügyi érdekek megvalósítása	18
7.1.3.	Gazdasági, pénzügyi érdekek megvalósítása	20
7.1.4.	Üzemeltetési illetve támogatási szolgáltatásokat nyújtó üzletágak megvalósítása ...	22
7.1.5.	Titkársági, ügyfélszolgálati tevékenységek megvalósítása	23
7.2	Adatfeldolgozás	25
7.2.1.	ASP szerződéses adatfeldolgozás.....	26
7.2.2.	Normál üzemeltetési támogatás	27
8.	Jogszabály ismereteinek beépítése a vállalkozás tevékenységébe	28
8.1	Ütemterv kialakítása	29
8.2	Érintett területek.....	31
8.2.1.	Adatkezelés	31
8.2.2	Adatfeldolgozás.....	43
8.3	Szabályzatok	44
8.4	Informatikai megoldások	45
8.4.1.	Egyedi bejelentkezési azonosító a partnerek rendszerébe.....	45
8.4.2	Anonimizált adatbázis mentések behozatala.....	45
9.	Adatvédelmi hatásvizsgálat.....	47
10.	Adatvédelmi incidenskezelés	48
11.	Adatvédelmi megfelelés ellenőrzése.....	51
12.	Összegzés	55
	Irodalomjegyzék.....	58

1. Bevezetés

Szakdolgozat témája az adatvédelem, adatbiztonság, ami a 2018.év egyik siker témája volt a vállalkozások, és minden ember életében.

Manapság folyamatosan hallani lehet nagyobb netes adatlopásokról, megfigyelési ügyekről, illetve hogy nagy cégek mások személyes adataiból élve, azokat használva, visszaélnék különböző helyzetekben az információkkal.

Ezért szükségessé vált egy új rendelkezés megalkotása, amelynek célja volt a felhasználók személyes adatainak a védelme, és a vállalkozások adatainak a védelme.

2016.évben lépett életbe, de két év türelmi idővel 2018. május 25-étől kell a gyakorlatban is alkalmazni az Európai Unió általános adatvédelmi rendeletét, továbbiakban GDPR rendelkezéseit. Korábban egy 1995.évi Európai Unió irányelv nyújtott iránymutatást a terület védelmére, nyitott kérdéseire, amelyet a magyar jogrendszerbe is át kellett ültetni. A magyar szabályozásban a „2011.évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról” (<https://net.jogtar.hu/>) határozta meg a szükséges előírásokat, és követelményeket. Mivel a GDPR nem csak irányelv, hanem egy rendelet, így közvetlenül alkalmazandók a rendelkezései, és ez által a korábbi magyar szabályozást is módosítani szükséges.

Hosszú távon célja volt a jogalkotónak a jogszabályok egységesítése az Európai Unión belül.

Korábbi magyar szabályozáshoz képest a GDPR rendelkezései között megtalálható az elszámoltathatóság elve, ami azt mondja, hogy nem csak az adatkezelés szabályainak kell megfelelni, és eleget tenni, hanem ezt bizonyítani is tudni kell.

Az új jogszabály bevezetésével a vállalkozásoknak át kellett tekinteni a folyamataikat, meg kell vizsgálniuk a kockázati tényezőket, hol, és milyen minőségben kapcsolódhatnak személyes adatokkal. Szükséges ütemterv kialakítása, és a rendelkezések, módosítások ütemezése, intézkedések megtétele.

Nyilvánvaló, hogy az új jogszabály bevezetése a gyakorlatban nem könnyű, több adminisztratív terhet ró az adatkezelőkre, és az adatfeldolgozókra.

A CompuTREND Zrt. egy olyan informatikai szolgáltatásokat nyújtó cég, aki közvetlenül adatkezelőként, és közvetetten pedig adatfeldolgozóként is érintkezik személyes adatokkal.

A belső munkaügyi, és kereskedelmi folyamataiban közvetlenül vannak jelen a személyes adatok, közvetett módon pedig a support tevékenységei során találkoznak a cég alkalmazottai a partnerek által kezelt személyes adatokkal.

Szakdolgozat során az alábbi kérdésekre szeretnénk választ kapni:

- mi az adatbiztonság,
- mi az adatvédelem,
- milyen főbb fogalmakról beszélhetünk a témában, és azok mit takarnak,
- milyen jogai vannak a folyamatban érintetteknek.

Keressük a választ, hogyan illeszthető be a jogszabály előírásai egy magyar vállalkozás működésébe, áttekintésre kerülnek a főbb folyamatok, hogy milyen forgató könyv került kidolgozásra, milyen ütemezés szerint végezte a vállalkozás a tevékenységét, milyen rendelkezéseket, szabályozásokat dolgozott ki annak céljából, hogy megfeleljen az előírásoknak.

2. CompuTREND Zrt. bemutatása

CompuTREND Zrt. egy olyan szoftvert gyártó informatikai cég, aki 1986. óta fejleszt korszerű és egyszerűen használható szoftvermegoldásokat elsősorban a gazdálkodási terület számára.

Felhasználóik elsősorban egészségügyi intézmények, szociális, oktatási intézmények, önkormányzatok és központi költségvetési szervek. Jól működő informatikai megoldásokat kínál, és a felhasználók számára biztonságot jelentő folyamatos szakmai háttértámogatást biztosít.

Főbb rendszerei:

- CT-EcoSTAT gazdálkodási rendszer

Olyan gazdálkodási rendszer, amely speciális interfészekkel rendelkezik. Az interfészek segítségével bármilyen szakmai rendszerhez könnyen illeszthető. Jellemzően önkormányzati vagy kórházi informatikai rendszerekhez kompatibilis.

- CT EcoVIR rendszer

A rendszer célja, egy olyan vezetői információs rendszer nyújtása, amelynek segítségével a vezetők információkat nyerhetnek ki, ezzel is könnyítve döntéseik a meghozatalát, illetve ellenőrzés céljából segítse munkájukat.

- CT-Medkontroll kontrolling rendszer

A rendszer alkalmas az egészségügyi intézmények teljesítmény adatainak és gazdasági adatainak a gyűjtésére. Az alábbi feladatok érhetők el vele:

- tervadatok készítése,
- tényadatok kinyerése,
- elemzések készítése az eltérésekről.

A cég fontos feladata a termékértékesítésen kívül a magas színvonalú szoftvertámogatás, illetve az ügyfelek adatainak a védelme.

Szakmai tanácsadási, szoftvertámogatási és hibakezelési szolgáltatások keretében korszerű eszközök használatával rövid idő alatt azonosítják és megoldják a felmerülő kérdéseket, igényeket.

3. Adatbiztonság

3.1.Fogalma

Az **adatbiztonság** alatt összegyűjtött adatvagyon sérthetlenségét, integritását, használhatóságát és bizalmasságát lehetővé tevő technológiák és szervezési módszerek összessége. Olyan az adatok műszaki, szervezési, technikai védelmét a középpontjába állító megközelítése, amely valójában nem biztonsági, hanem védelmi kategória, az adatalany védelmének egy eszköze. (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Kezd%C5%91lap>)

3.2.Fajtái

Különböző védelmekről beszélhetünk:

1) A berendezések védelme

Az eszközöket óvni kell a lopástól, a megsemmisüléstől, a meghibásodástól, ezekre az alábbi lehetőségek állnak rendelkezésre egy vállalkozás esetén:

- szoftverek védelme,
 - helyiségbe belépés korlátozás,
 - folyamatos ellenőrzés,
 - karbantartás,
 - tűzvédelem,
 - biztonsági őrzés-védés,
 - adatok biztonsági mentésének készítése.
- (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Kezd%C5%91lap>)

2) A kommunikációs hálózat védelme

A hálózatokat a különböző betörésektől, és kémprogramoktól is szükséges védeni. Ezekre az alábbi eszközök nyújtanak segítséget:

- tűzfalak, hálózati kliensek azonosítása,

- privát hálózatok,
 - hálózati forgalom korlátozása és szűrése,
 - vírusok és kémszoftverek elleni védelem.
- (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Kezd%C5%91lap>)

3) A hozzáférések védelme

Az adatokban illetéktelenek kárt okozhatnak, vagy jogosulatlanul használhatják fel. Ezeket szabályozni szükséges, amelyekre az alábbi eszközök nyújtanak segítséget:

- különböző jogosultságok kiosztása felhasználók között,
- azonosító kártyák használata,
- jelszavas védelem,
- naplózás a be-és kilépésekről,
- különböző engedélyezési folyamatok kidolgozása.

4) Az adathordozók védelme

Az adathordozókat is szükséges védeni, ezekre az alábbi módszerek állnak rendelkezésre:

- titkosítás,
- korlátozás,
- szakszerű megsemmisítés.

5) Adatközlés és a kommunikáció titkosítása

Ennek eszközei lehetnek:

- digitális aláírás,
- titkosítás,
- tömörítés jelszóval való ellátása,
- kriptográfia.

4. Adatvédelem

„A személyes adatok jogszerű kezelését, az érintett személyek védelmét biztosító alapelvek, szabályok, eljárások, adatkezelési eszközök és módszerek összessége.”

(<https://hu.wikipedia.org/wiki/Adatv%C3%A9delem>)

4.1. Főbb fogalmi:

személyes adat: ilyennek minősül az azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó bármely információ.

Azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító vagy a testi, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára egy vagy több tényező alapján identifikálható.

adatalany/érintett: az a természetes személy, aki adatok alapján beazonosított vagy beazonosítható.

különleges adat: Idetartoznak a faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szervezeti tagságra utaló személyes adatok, illetve a genetikai, biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és a szexuális irányultságra vonatkozó személyes adatok. Ezek kezelése tilos.

adatkezelés: az adatokon végzett bármely tevékenység, például az adatok felvétele, felhasználása, megváltoztatása, tárolása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összekapcsolása vagy összehangolása, törlése.

adatkezelő: aki az érintett személyes adatait kezeli. Az a természetes vagy jogi személy, vagy bármely szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza. (<http://www.privacy-regulation.eu/hu/4.htm>)

adatfeldolgozás: az adatkezelési során felmerülő tevékenységek technikai feladatainak ellátása.

adatfeldolgozó: az adatkezelő nevében személyes adatokat kezel. Önálló rendelkezési, döntési joga az adatok felett nincsen. Technikai feladatokat lát el, például az adatok rögzítését végzi el.

5. GDPR megfogalmazása, és célja

A GDPR a **General Data Protection Regulation** kezdőbetűiből képzett mozaikszó, jelentése **általános adatvédelmi rendelet**.

Célja az volt, hogy a felhasználók nagyobb kontrollt kapjanak a saját személyes adataik felett.

Lényegében a GDPR minden olyan vállalkozásra és szervezetre vonatkozik, amelynek vagy legalább egy ügyfele, kapcsolata, vagy legalább egy munkavállalója van.

A korábbi törvényi előírásokhoz képest változások következtek be:

- a hozzájárulási nyilatkozatokban,
- a hozzáférési és tájékoztatási kötelezettségekben,
- meghatározták, hogy mi számít személyes adatnak és ez által a személyes adatok fogalma kibővül,
- szabályozza és szankcionálja egy hackertámadások miatti személyes adatok kikerülését az adatkezelői rendszerből, illetve az adatlopást, vagy egy rendszerhiba miatti adat megsemmisülést,
- nagyobb felelősséget határoz meg az adatkezelőkre vonatkozóan,
- magánszemélyek kezébe új jogokat ad, pontosítja a korábbi lehetőségeket a személyes adatok kezelésével kapcsolatosan,

- az adatvédelem során bekövetkezett incidensekkel is bővebben foglalkozik az új jogszabály, amely kimondja, hogy mit értünk jogi értelemben vett a személyiségi jog megsértésnek,
- meghatározza a határidőket a jogorvoslati eljárások lefolytatására, illetve az állampolgárok által kezdeményezett adatigénylesre, panasz megfogalmazásra, és a jogok megsértésének esetére.

Nem csak a papíralapú adatvédelmet érintette az új jogszabály megjelenés, hanem jelentősen kellett az informatikai rendszereket is módosítani.

2018. május 25.-étől az EU 28 tagállamában hatályba lépett, így a többek között Magyarországon is ez lett az irányadó jogszabály.

A Nemzeti Adatvédelmi Hatóság feladat körébe lett besorolva az általános adatvédelmi rendelet előírásainak betartása, iránymutatások nyújtása, ellenőrzése, és szükség esetén a be nem tartás miatt a büntetések kiszabása.

Az adatvédelmi rendelet szabályainak megszegésért kiszabható bírság, a legsúlyosabb az összes bírság közül. Elérheti, akár egy vállalkozás éves árbevételének a 4 százalékát, illetve a 20 millió eurót. Természetesen a két határ közül a legmagasabb a maximális mérték, amit a kiszabásnál figyelembe vesznek.

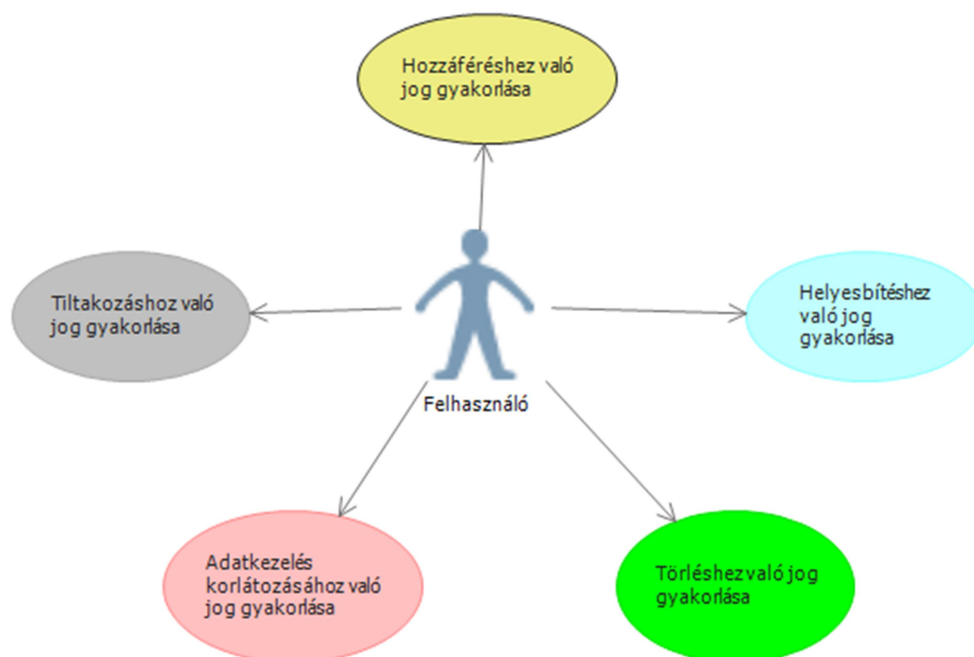
A következő fejezetben a magánszemélyek új jogait, és a korábbi jogok pontosításai kerülnek bemutatásra.

6. Érintetti jogok

CompuTREND működése során az érintettektől származó kérelmekkel kapcsolatos ügyintézés a menedzsment által kijelölt munkatárs feladata.

1. sz. ábra

Érintetti jogok gyakorlásának használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

Az érintetteket az alábbi jogok illetik meg:

Hozzáféréshez való jog:

A magánszemély, illetve érintett jogosult arra, hogy információt kapjon vissza arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha igen, jogosult arra, hogy személyes adataihoz, valamint az adatkezeléssel kapcsolatos információkhoz hozzáférést kapjon.

A hozzáféréshez való jog azt a kötelezettséget jelenti, hogy tájékoztatnia kell az érintettet az adatkezelés céljáról és a kezelt adatok kategóriáiról. Ezen túlmenően konkrét személyes adatokat, az esetleges adattovábbítás címzettjének megjelölését, továbbá az adatok forrását a társaság kizárólag olyan érintett kérelme esetén jogosult átadni, aki személyazonosságát az igazolja.

Az adatokról másolat adása díjmentes, amennyiben korábban az adott időszakra vonatkozóan nem nyújtotta be a másolat adása iránti kérelmét.

Helyesbítéshez való jog:

Az érintett jogosult arra, hogy a hiányos személyes adatainak a kiegészítésével, valamint az adatok helyesbítésével éljen. Ha a körülmények alapján nem állapítható meg a kérelmező személyazonossága, a társaság a helyesbítéshez való jog gyakorlásához köteles felhívni az érintettet személyazonossága igazolására.

Törléshez (elfeledtetéshez) való jog:

A törvényen alapuló kötelező adatkezelés eseteit kivéve az érintett jogosult arra, hogy személyes adatai törlésre kerüljenek. Amennyiben a GDPR-ban meghatározott feltételek nem állnak fenn, vagy meghatározott kizáró okok állnak fenn, a társaság megtagadhatja az érintett kérelmének teljesítését.

A személyes adatok törlését idézi elő az is, ha az érintett a hozzájárulását bármikor visszavonja.

Adatkezelés korlátozásához való jog:

A törvényen alapuló kötelező adatkezelés kivételével az érintett jogosult arra, hogy személyes adatai nem mindenki számára legyen elérhető.

Az adatvédelmi tisztviselő a korlátozni kívánt adatkezeléssel érintett adatot zárolja, ennek során „zárolt adat” megkülönböztető jelzéssel látja el.

Tiltakozáshoz való jog:

Az érintett jogosult arra, hogy a személyes adatainak kezelése ellen tiltakozzon. Ilyen esetben az adatkezelő által az adatkezelés megszűnik, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítani tudja, hogy az adatkezelést jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett jogaival és érdekeivel szemben, vagy amelyek jogi kérelmekhez kapcsolódnak.

A társaság menedzsmentje, vagy az általa kijelölt személy a felterjesztés kézhezvételét követő 25 napon belül írásos formában közli az érintettel a helyesbítés, hozzáférés, korlátozás vagy törlés iránti igénylés teljesítését vagy visszautasítás indokait, vagy a kérelem teljesítésének feltételül szolgáló lépések megtételéről szóló felhívást. Az adatvédelmi tisztviselő köteles a tiltakozást annak benyújtásától számított legfeljebb 15 napon belül megvizsgálni, és dönt annak megalapozottságáról, valamint írásban tájékoztatja az érintettet a döntésről.

Az érintett jogosult panaszát benyújtani a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz, illetőleg a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes törvényszékhez fordulhat. A tiltakozással kapcsolatban hozott döntés megtámadása iránti pert a határozat közlésétől, illetve az arra nyitva álló határidő utolsó napjától számított 30 napon belül indíthatja meg. Az adatkezelési szabályok megsértéséből fakadó vagyoni kárai miatt az érintett kártérítést, nem vagyoni kárai miatt pedig sérelemdíjat érvényesíthet bírósági úton.

7. Adatkezelés és az adatfeldolgozás összehasonlítása

Az adatkezelésben szereplő személyes adatokhoz a CompuTREND Zrt. azon dolgozói férhetnek hozzá, akik az ügyfelek által leadott megrendelések, ajánlatkérések fogadása és rögzítésből adódó feladatkörükből érintettek és a társaság munkaügyi, pénzügyi és titkársági feladatkörök ellátásáért felelős munkavállalók. A személyes adatok címzettjei továbbá a CompuTREND Zrt.-vel szerződéses jogviszonyban lévő adatfeldolgozók és azok dolgozói is, akik a tevékenységük körében az érintettek személyes adatait kezelik, azokhoz hozzáférési jogosultsággal rendelkeznek.

7.1 Adatkezelés

A CompuTREND munkafolyamatain belül az alábbi adatkezelés típusok valósulnak meg:

- kereskedelmi, üzleti érdekek megvalósítása,
- munkáltatói, munkavállalói, munkaügyi érdekek megvalósítása,
- gazdasági, pénzügyi érdekek megvalósítása,
- üzemeltetési illetve támogatási szolgáltatásokat nyújtó üzletágak megvalósítása,
- titkársági, ügyfélszolgálati tevékenységek ellátása.

7.1.1. Kereskedelmi, üzleti érdekek megvalósítása

A tevékenységek magukba foglalják a vállalkozás weboldal üzemeltetését, marketingtevékenység lefolytatását, szerződéskötési folyamatokhoz kapcsolódó adatkezeléseket.

A tevékenységet a CT Menedzsment munkatársai koordinálják, a másik szereplő pedig a felhasználó, vagy szerződni kívánó fél.

A kereskedelmi, üzleti érdekek megvalósítása során személyes adatokkal kerülnek kapcsolatban a CT Menedzsment munkatársai. Ilyen adatok:

- név, titulus, e-mail cím, telefonszám,
- cég név, cím, központi e-mail cím, telefonszám, adószám, egyéb azonosító adatok.

A folyamatok közül most kiemelésre került a weboldal üzemeltetés bemutatása használati eset diagramon keresztül.

A weboldal üzemeltetés magába foglalja a felhasználó regisztrációját a CompuTREND weboldalára, ezáltal hozzá tud férni a központi hibabejelentő felületre, különböző oktató, és tájékoztató anyagokhoz, illetve oktatásokra tud jelentkezni.

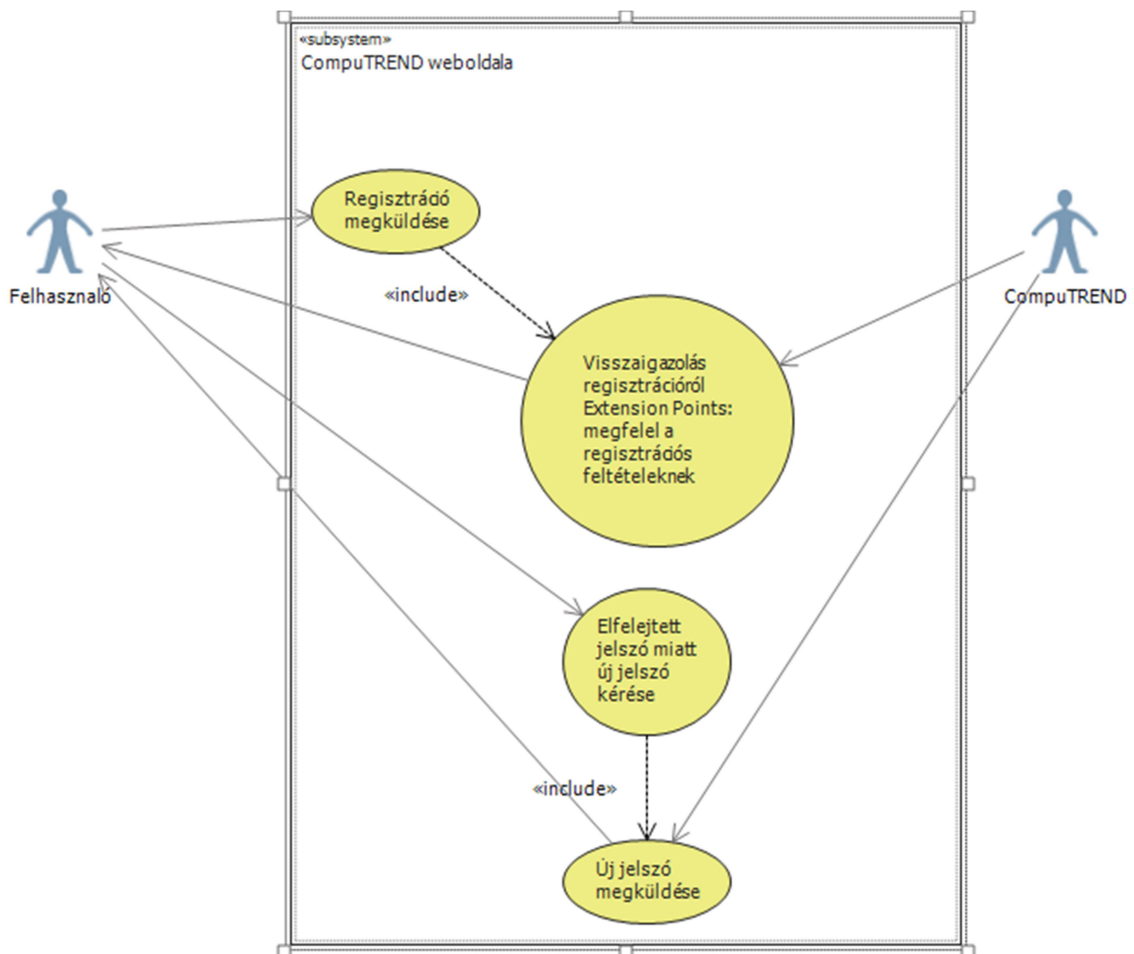
A regisztráció során meg kell adni a felhasználó teljes nevét, a felhasználói nevet, a jelszavat, az e-mail címét, telefonszámát, a cég, vagy intézmény nevét.

Amennyiben a regisztrációs feltételeknek megfelel a felhasználói név, és a jelszó, úgy abban az esetben a CompuTREND visszaigazolást küld a Felhasználó felé a regisztráció megtörténtéről.

Az elfelejtett jelszó miatti új jelszó igénylésének a folyamatában is részt vett a CompuTREND. Ő küldi meg az új jelszavat a Felhasználó felé.

2. sz. ábra

Regisztrációs folyamat használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

7.1.2 Munkáltatói, munkavállalói, munkaügyi érdekek megvalósítása

A munkavállalók toborzásához, beléptetéséhez, a munkaszerződések megkötéséhez, munkaviszonyok fenntartásához kapcsolódó adatkezeléseket tartalmazza.

A folyamatok közül kiemelésre kerül a munkaszerződések megkötésének a folyamata, amely használati eset diagrammon keresztül kerül bemutatásra.

A használati esetek két aktor között állnak fel:

- CompuTREND, ezen belül is a Gazdasági részleg, illetve
- Új munkavállaló.

A sikeres kiválasztás, és a bértárgyalások után elkezdődik a munkaszerződés megkötésének a folyamata. A folyamat azzal kezdődik, hogy a CompuTREND az Új munkavállaló részére egy Adatlapot nyújt át, amit az Új munkavállalónak a személyes adatai alapján ki kell töltenie. Ezt az adatlapot vissza kell juttatnia a CompuTREND részére. Ez alapján kerül a Munkaszerződés megírásra, megkötésre. A Munkaszerződést mind a két fél aláírja, és a példányok átadásra kerülnek mind a munkáltató, mind a munkavállaló felé.

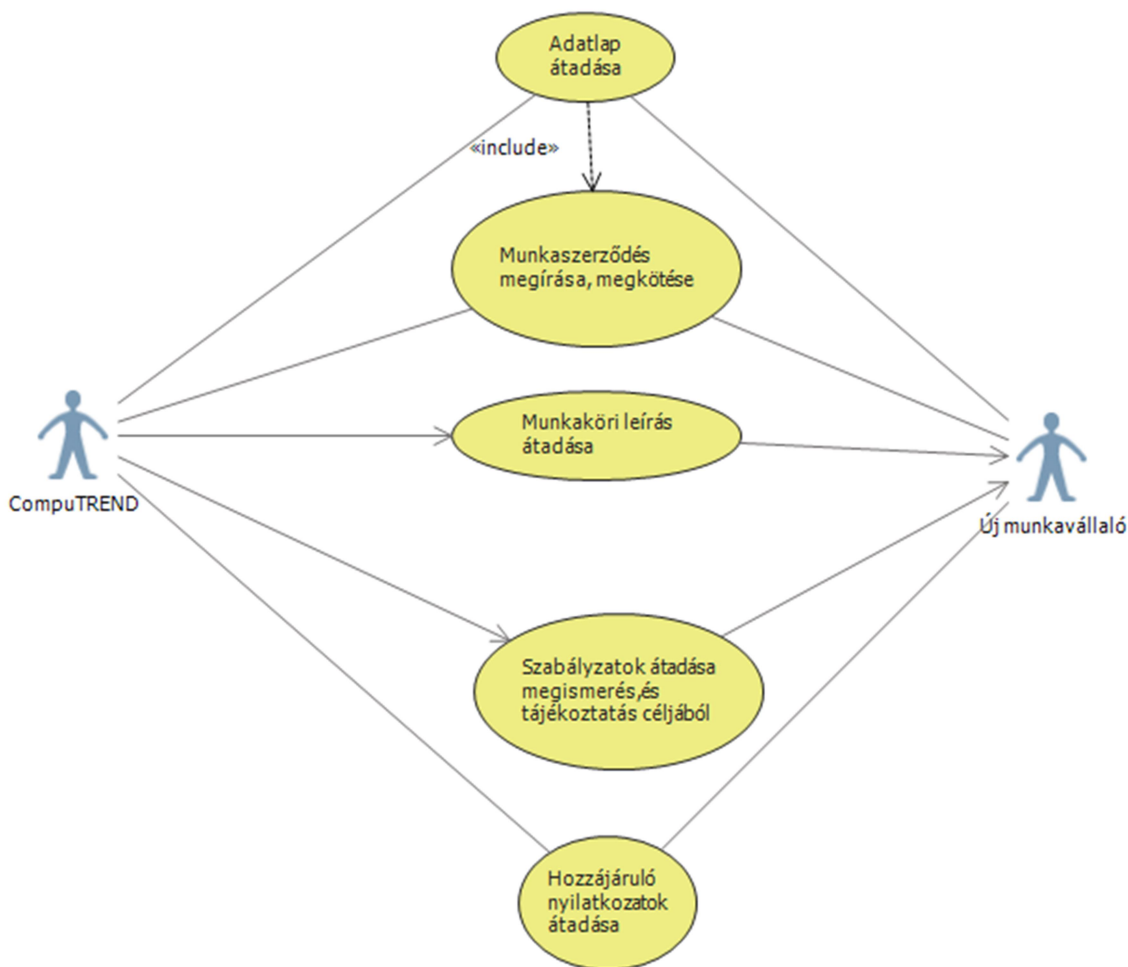
Munkaszerződés megkötése után a Munkaköri leírás is átadásra kerül a munkavállaló felé, mely elfogadását aláírásával kell igazolnia, és visszajuttatni a szükséges példányszámot a munkáltató felé.

A munkavállalónak a Munkaszerződés, és a Munkaköri leírás mellett az Adatkezelési szabályzatot, Kamera szabályzatot is rendelkezésre kell bocsátani tájékoztatás céljából.

A szabályzatok elfogadását a munkavállalónak hozzájárulási nyilatkozat formájában kell elfogadnia, melyet aláírást követően átnyújt a munkáltató felé.

3. sz. ábra

Új munkavállaló beléptetésének használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

7.1.3. Gazdasági, pénzügyi érdekek megvalósítása

Célja:

- a banki átutalások, ki- és befizetések,
- ügyfelek részére történő számla kiállítások,
- számlaigazolásokhoz kapcsolódó, valamint könyvelés céljából történő adatkezelések megvalósítása.

A pénzügyi érdekek megvalósítása során kiemelésre kerül a számla kiállítás használati esetének a vizsgálata.

Az aktorok:

- CompuTREND, jellemzően a Gazdasági apparátus,
- Partner cég, aki valamilyen szolgáltatást vesz igénybe,
- illetve a CompuTREND munkavállalója, amennyiben olyan szolgáltatást vesz igénybe, ami fizetésre kötelezi, pl. céges autó magáncélú használata, illetve telefon magáncélú használata.

A Partner aktor felé a számlázás két féle módon történhet:

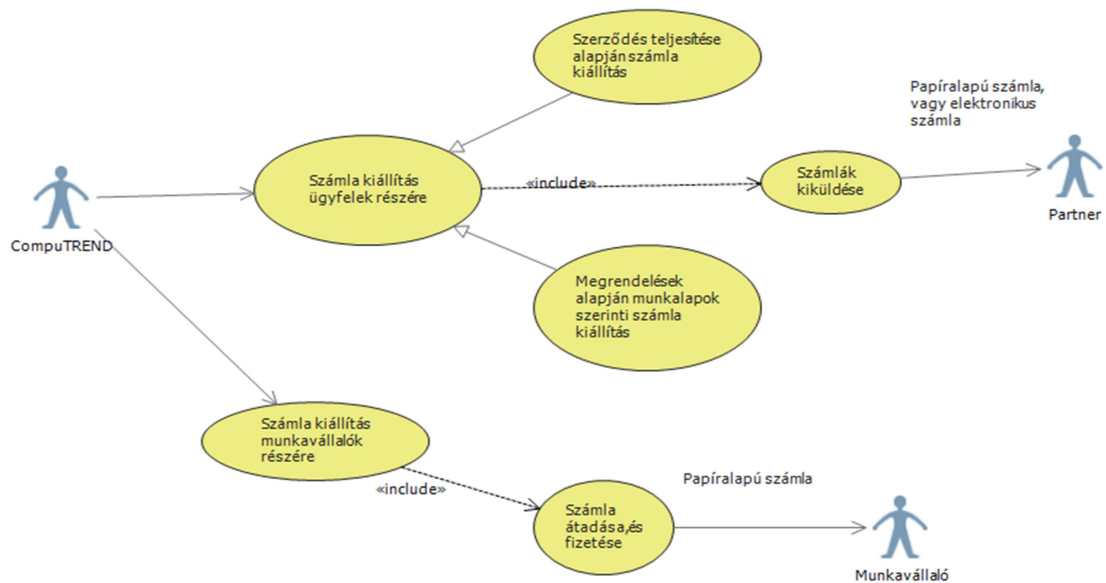
- megkötött szerződés alapján,
- vagy megrendelt plusz szolgáltatás alapján, aminek a teljesítéséről munkalap készül, és ez alapján kerül a szolgáltatás díja számlázásra.

A számla elkészülte után megküldése kerül a Partner felé postai úton, vagy elektronikus számla esetén e-mailen keresztül.

A Munkavállaló aktor felé pedig nyilatkozat alapján történik a számlázás. Amennyiben igénybe vesz magáncélú használatot, úgy abban az esetben minden esetben számlázásra kerül annak díja. A számla fizetése pedig házipénztáron keresztül kerül befizetésre.

4. sz. ábra

Számla kiállítás használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

7.1.4. Üzemeltetési illetve támogatási szolgáltatásokat nyújtó üzletágak megvalósítása

Célja az üzemeltetési, illetve támogatási feladatok ellátásához kapcsolódó adatkezelés megvalósítása.

Támogatási szolgáltatásokon belül kiemelhető a hibabejelentő rendszer működtetése, ami egy saját előállítású rendszeren keresztül valósul meg. A rendszer tartalmazza a hibabejelentők személyes adatait:

- bejelentő nevét,
- partner cég nevét, címét,
- bejelentő telefonszámát,
- bejelentő email címét.

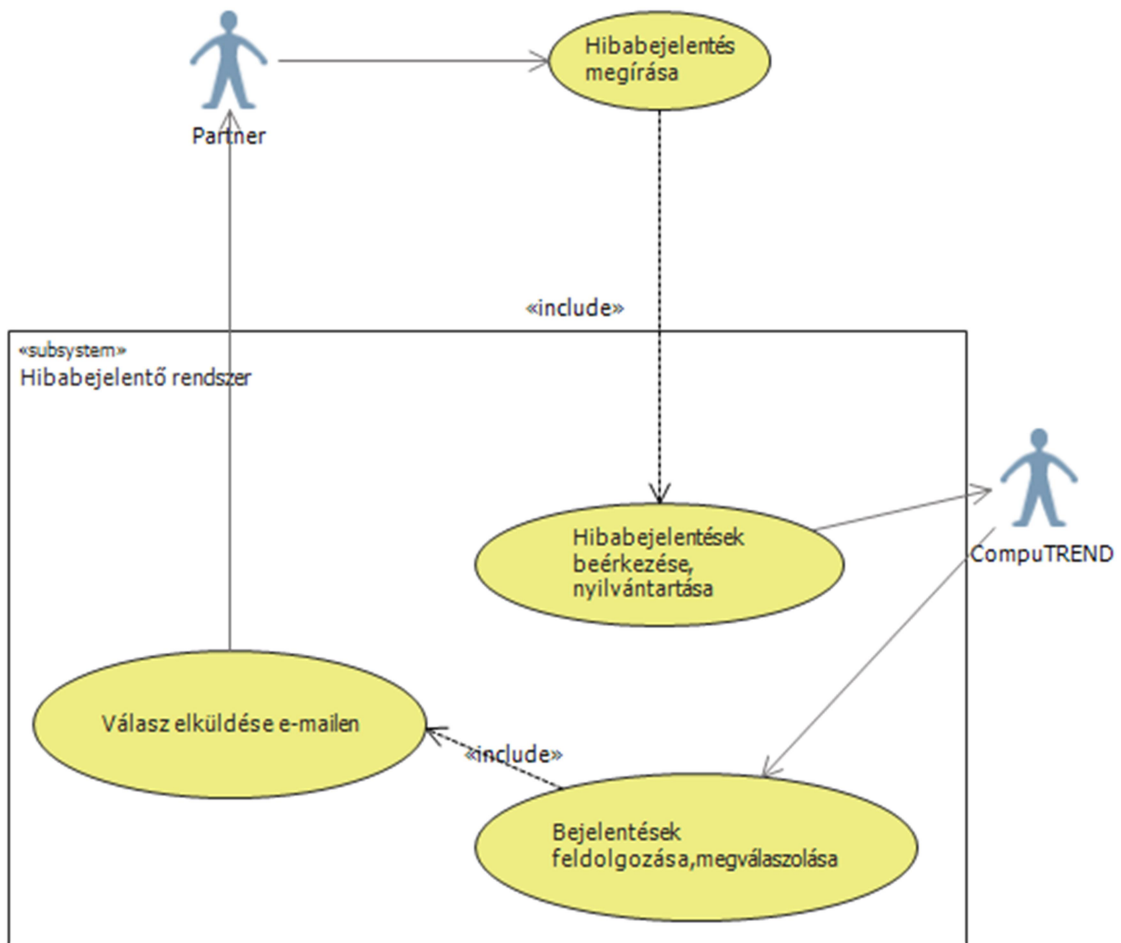
Folyamatban szereplő aktorok:

- Partner, aki a hibabejelentést teszi, illetve
- a CompuTREND, aki a bejelentést feldolgozza, megválaszolja.

A Partner hibabejelentés céljából bejelentkezik a webes felületre, megírja a problémáját. Ez a probléma bekerül egy központi rendszerbe hibajegy formájában. A hibajegy feldolgozásra kerül a CompuTREND által, feldolgozás után a hibajegy lezárásra kerül, a válasz e-mailben elküldésre kerül a Partner felé.

5. sz. ábra

Hibabejelentés használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

7.1.5. Titkársági, ügyfélszolgálati tevékenységek megvalósítása

Célja az ügyfelekkel történő kapcsolattartás megvalósítása, és a kapcsolódó adatkezelések kialakítása, szabályozása.

A használati eset diagram a következő aktorokat tartalmazza:

- Partner,
- CompuTREND.

A használati esetek:

- szerződések küldése, fogadása,
- tájékoztató levelek küldése,

- kiállított számlák küldése.

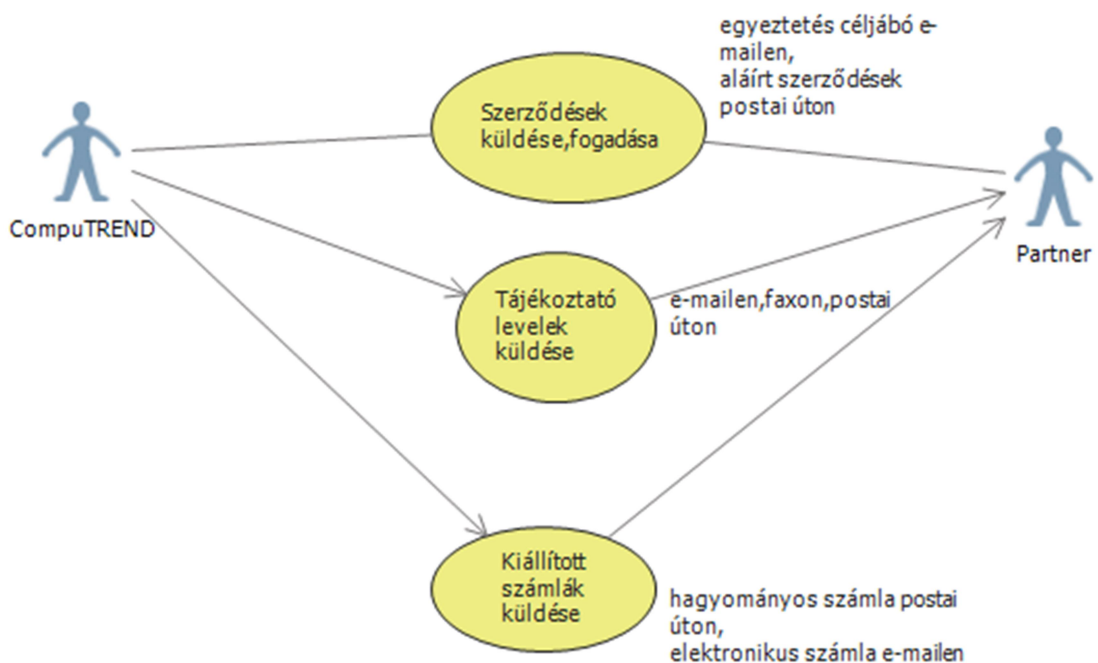
Szerződése küldése, és fogadása oda-vissza történhet a két aktor között.

Kapcsolattartás megvalósulhat:

- e-mailen,
- faxon,
- telefonon,
- illetve postai úton.

6. sz ábra

Titkársági tevékenységek használati eset diagramja

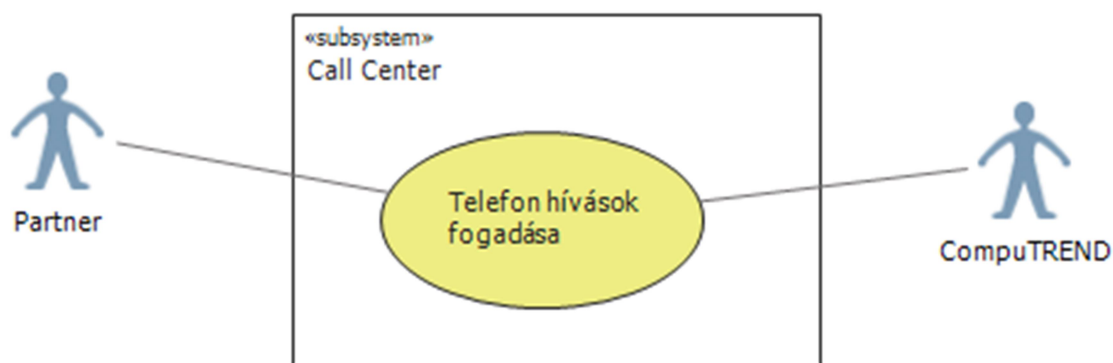

Forrás: Saját készítésű diagram

Telefonon történő kapcsolattartás a Call Centeren keresztül valósul meg. A rendszer tartalmazza a Partner és a CompuTREND aktorok telefonszámait, telefonszámokhoz tartozó ügyintézők neveit.

7. sz. ábra

Telefonos kapcsolattartás használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

7.2 Adatfeldolgozás

E célhoz kapcsolódóan az adatkezelés a CompuTREND-del szerződéses kapcsolatban álló adatkezelő nevében történik, erre tekintettel az érintettek tájékoztatása, esetlegesen az adatkezelésről szóló hozzájárulások beszerzése az adatkezelő feladata. A CompuTREND az adatkezelővel köteles a CompuTREND-nél rendszeresített adatfeldolgozói szerződés minta alapján szerződést kötni. Abban az esetben is köteles a CompuTREND ilyen szerződést kötni, ha a CompuTREND alvállalkozója a CompuTREND nevében személyes adatokat kezelő adatfeldolgozó. Kötelezettségként előírandó az ügyfél részére, hogy szerezze be az érintetteknek az adatfeldolgozáshoz történő hozzájárulását.

Ide tartozó adatkezeléssel járó tevékenység az ügyfelek informatikai rendszereinek üzemeltetése, illetve az üzemeltetés támogatása.

Az üzemeltetési/támogatási szolgáltatások keretében adatfeldolgozóként kezelt adatokat a CompuTREND nem tárolhatja.

Kétféle adatfeldolgozói szolgáltatást tudunk megkülönböztetni:

- ASP szerződéses adatfeldolgozást,
- illetve normál üzemeltetési adatfeldolgozói szolgáltatást.

7.2.1. ASP szerződéses adatfeldolgozás

Az ASP szerződéses adatfeldolgozás olyan adatfeldolgozás, amelynek keretében az szoftverüzemeltetésen kívül a hardverüzemeltetés is megtörténik.

Az adatfeldolgozás keretében az adatkezelő a Felhasználó, adatfeldolgozó a CompuTREND. Ők a használati eset diagram szereplői is.

A felhasználók internetes kapcsolat segítségével tudnak csatlakozni az ASP szerverhez, közvetlenül a programhoz.

AZ ASP szerveren más tevékenységet nem tudnak végezni, mint a saját gazdálkodási rendszerükön belül a gazdálkodási adatokat feldolgozni, és adatok szolgáltatni ezekről.

A CompuTREND biztosítja a szoftverüzemeltetéshez szükséges szerver eszközt.

Ő felel a szerver teljeskörű felügyeletéért, karbantartásáért, üzemeltetéséért.

A CompuTREND a szoftver üzemeltetés keretein belül elvégzi a programok frissítését, telepítését, és napi mentések készíti az állományról.

Ezek mellett elvégzi a support támogatás tevékenységeit.

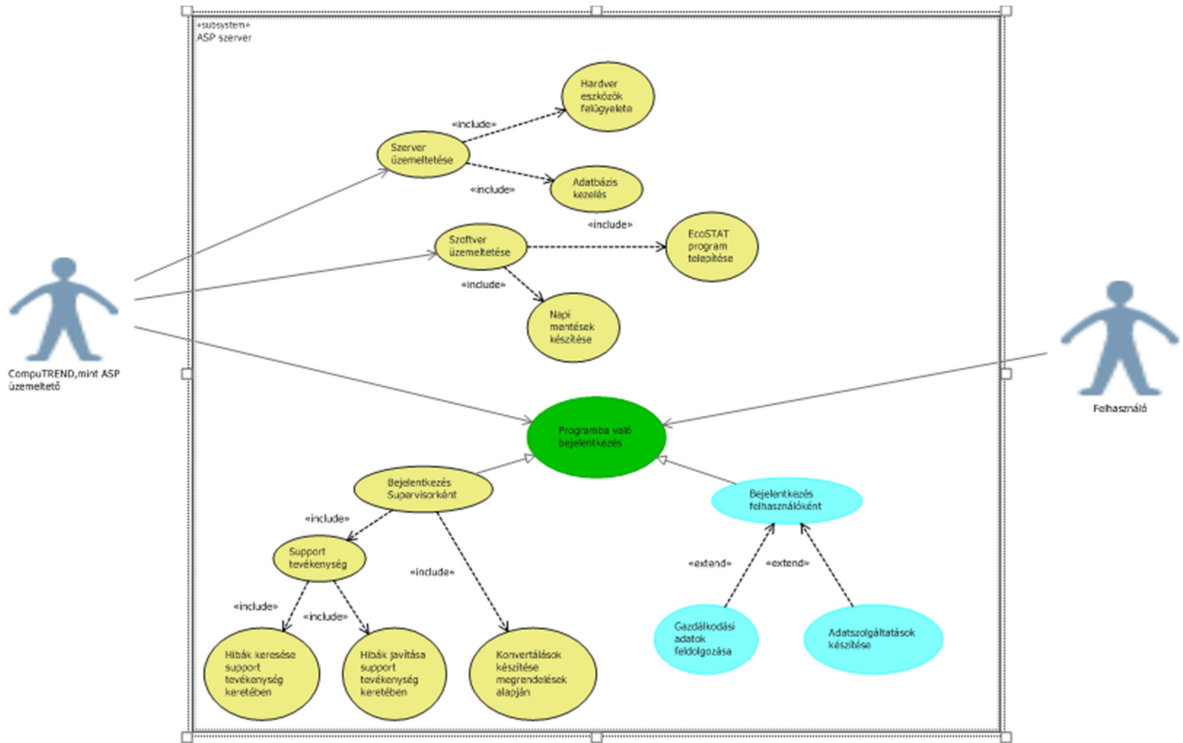
Ebben az esetben superuserként bejelentkezve:

- hibákat keres,
- felhasználói kérésre adathibákat javít,
- illetve megrendelések esetén konvertálásokat végez.

Adatfeldolgozói tevékenység keretében a CompuTREND találkozhat felhasználói személyes adatokkal, így ebben az esetben megjelenik a GDPR szerinti szabályozás. Ez a működés egy speciális módja az adatfeldolgozásnak.

8. sz. ábra

ASP szerződéses adatfeldolgozás használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

7.2.2. Normál üzemeltetési támogatás

Adatkezelői tevékenységet a Felhasználó látja el, ő végzi el a hardver és a szoftver üzemeltetését is.

Adatfeldolgozó a CompuTREND, aki a Felhasználó szerverén keresztül látja el a support tevékenységét, illetve felhasználói megrendelés alapján szolgáltatásokat végez.

Tevékenysége során betekinthez az adatkezelői személyes adatokba, de adatot nem menthet le, és nem tárolhat el.

A használati eset diagram a normál üzemeltetési támogatás használati eseteit mutatja be.

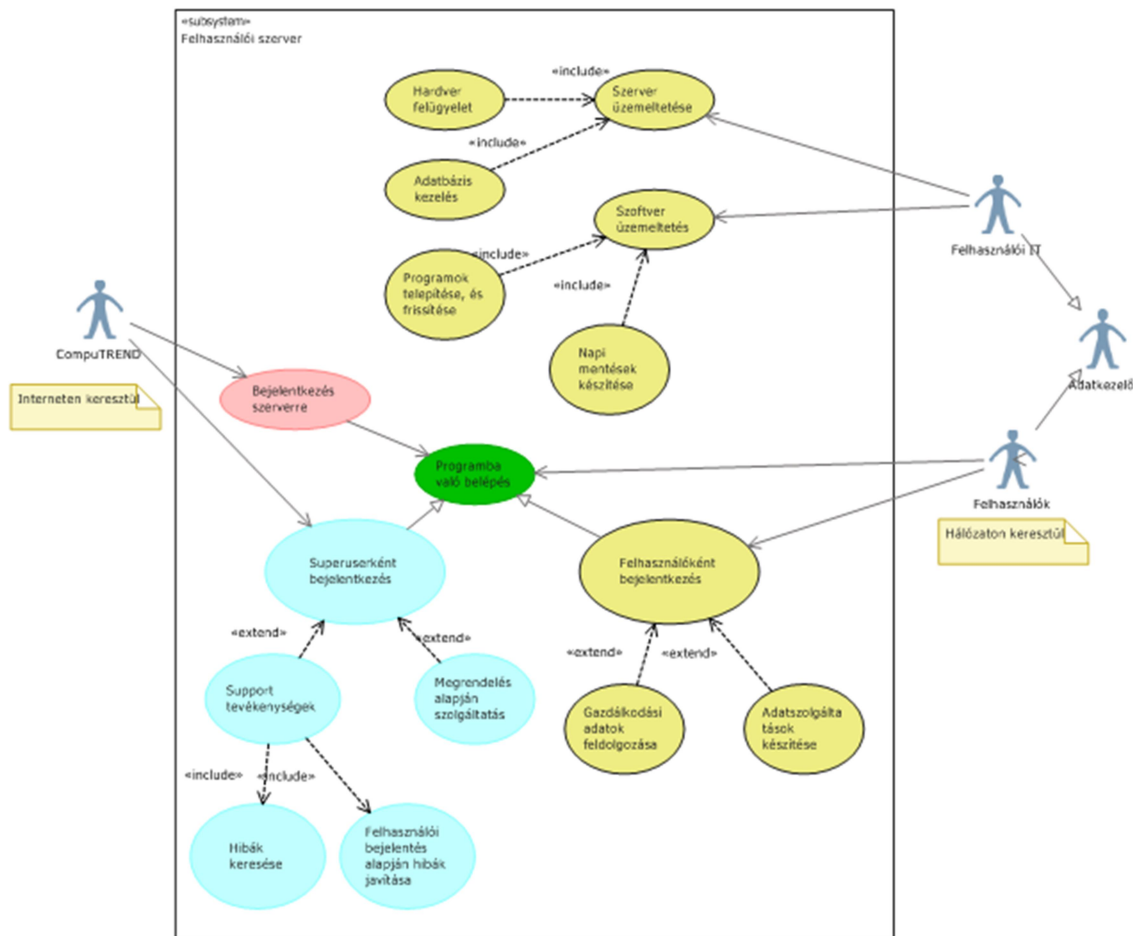
Az aktorok:

- CompuTREND, mint adatfeldolgozó,
- Adatkezelő aktor, ezen belül is Felhasználó IT, és Felhasználók aktorok.

A diagram bemutatja a folyamatban használt eseteket, az aktorokat, és a közöttük lévő kapcsolatokat.

9. sz.ábra

Normál üzemeltetési támogatás használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

8. Jogszabály ismereteinek beépítése a vállalkozás tevékenységébe

Az általános adatvédelmi rendelet a helyes adatkezelési gyakorlatot jelenti, amelynek az átültetése a gyakorlatba komoly kihívást jelent, hiszen egy eléggé összetett folyamatról van szó. Ehhez azonban át kell gondolni a cég eddigi működését, majd új folyamatokat kell felépíteni és összehangolni a cég működésével.

Minden esetben célszerű egy forgató könyvet kialakítani a változások bevezetésére, melynek tartalmaznia kell a feladatok ütemezését is.

8.1 Ütemterv kialakítása

A projekt komplett tevékenységének sorozatára szolgál a Gantt-diagram.

<i>S.sz.</i>	<i>Tevékenység neve</i>	<i>Időtartam munkanapokban</i>	<i>Kezdő dátum</i>	<i>Záró dátum</i>	<i>Megelőző tevékenység</i>	<i>Átfedés (+) Várakozás (-) nap</i>	<i>Erőforrás igény(fő)</i>
1	Egyeztetés jogászokkal, jogszabály értelmezése, probléma felvetése	1	2018.03.06 8:00	2018.03.06 16:00	-	-	2
2	Működéssel kapcsolatos kérdés sorok kitöltése	4	2018.03.06 8:00	2018.03.09 16:00	1	+1	2
3	Állásfoglalás bekérése a NAIH-tól a jogszabály hiányosságok pontosításával kapcsolatban	9	2018.03.09 8:00	2018.03.21 16:00	2	+1	1
4	Adatkezelési hozzájáruló nyilatkozatok elkészítése, véleményezése	4	2018.03.21 8:00	2018.03.26 16:00	3	+1	3
5	Az egyes szervezeti egységek folyamatainak személyes átbeszélése, illetve az általuk használt szerződés minták áttekintése adatvédelmi szempontból.	18	2018.03.21 8:00	2018.04.13 16:00	4	+4	6
6	Mérföldkő	0	2018.04.13 8:00				
7	Munkahelyi adatkezelési szabályzat elkészítésének/véleményezésének határideje	11	2018.04.13 8:00	2018.04.27 16:00	5	+1	4
8	Általános adatkezelési szabályzat elkészítésének/véleményezésének határideje	11	2018.04.13 8:00	2018.04.27 16:00	5	+1	3
9	Általános adatkezelési folyamatleírás	38	2018.03.21 8:00	2018.05.11 16:00	5	+18	2

10	A biztonsági kamerás megfigyelésről ismertető elkészítése, véleményezése	5	2018.05.11 8:00	2018.05.17 16:00	8	-7	2
11	Adatkezeléssel kapcsolatos egyéb, kiegészítő javaslatok megtétele	3	2018.05.17 8:00	2018.05.21 16:00	10	+1	2
12	Adatfeldolgozókkal kötött szerződések véleményezése, szükség szerinti kiegészítése	5	2018.05.21 8:00	2018.05.25 16:00	11	+1	2
13	Mérföldkő	0	2018.05.25 8:00				
14	Munkavállalók tájékoztatása a GDPR miatti módosításokról	5	2018.05.25 8:00	2018.05.31 16:00	7	-17	3
15	Ügyfelek tájékoztatása a GDPR miatti módosításokról	5	2018.05.25 8:00	2018.05.31 16:00	12	+1	2

10. sz. ábra
Gantt-diagram

Tevékenység neve	Kezdés	Befejezés	Időtartam	máj. 2018			júni. 2018			júli. 2018		
				1.á	2.á	3.á	1.á	2.á	3.á	1.á	2.á	3.á
1 Egyeztetés jogszabály, jogszabály értelmezése, problémamegoldás	2018.03.06.	2018.03.06.	2h									
2 Működésével kapcsolatos leírás sorok kiöklése	2018.03.06.	2018.03.09.	3h									
3 Állásfoglalás beírása a NAIH-tól a jogszabály hiányosságok pontosításával kapcsolatban	2018.03.09.	2018.03.21.	1,8h									
4 Adatkezelési hozzájáruló nyilatkozatok elészítése, véleményezése	2018.03.21.	2018.03.26.	5h									
5 Az egyes szervezeti egységek folyamatainak személyes ártbiztosítása, illetve az általuk használt szoftverek minőség-ellenőrzése adatvédelmi szempontból.	2018.03.21.	2018.04.13.	3,6h									
6 Mérföldkő	2018.04.13.	2018.04.13.	0h									
7 Munkahelyi adatkezelési szabályzat elészítése nékvéleményezésének határideje	2018.04.13.	2018.04.27.	2,2h									
8 Általános adatkezelési szabályzat elészítése nékvéleményezésének határideje	2018.04.13.	2018.04.27.	2,2h									
9 Általános adatkezelési folyamat leírás	2018.03.21.	2018.05.11.	7,6h									
10 A biztonsági kamerás megfigyelésről ismertető elkészítése, véleményezése	2018.05.11.	2018.05.17.	1h									
11 Adatkezeléssel kapcsolatos egyéb, kiegészítő javaslatok megtétele	2018.05.17.	2018.05.21.	5h									
12 Adatfeldolgozókkal kötött szerződések véleményezése, szükség szerinti kiegészítése	2018.05.21.	2018.05.25.	1h									
13 Mérföldkő	2018.05.25.	2018.05.25.	0h									
14 Munkavállalók tájékoztatása a GDPR miatti módosításokról	2018.05.25.	2018.05.31.	1h									
15 Ügyfelek tájékoztatása a GDPR miatti módosításokról	2018.05.25.	2018.05.31.	1h									

Forrás: Saját készítésű diagram

8.2 Érintett területek

A jogszabály érinti a CompuTREND adatkezelői és adatfeldolgozói tevékenységét is. Mind a két területen célszerű szabályozásokat kialakítani, és azokat beépíteni a munkafolyamatokba. A következő pontokban ezek kerülnek bemutatásra.

8.2.1. Adatkezelés

A CompuTREND tevékenységeit illetően több különböző célból kezel személyes adatokat.

Az adatok felvétele a CompuTREND által az adatkezelési tevékenységek nyilvántartásában meghatározott szolgáltatások szerződések teljesítése esetén, továbbá a jogszabályban meghatározottak szerint valósul meg.

8.2.1.1. A CompuTREND kereskedelmi és üzleti érdekek megvalósítása céljából kezelt adatkezelés

Ide tartoznak:

- Az Ügyfél adatok kezelése,
- A Titkársági, Ügyfélszolgálati adatkezelés,
- Biztonsági kamera használat,
- Weboldal üzemeltetés.

8.2.1.1.1. Ügyfél adatok kezelése

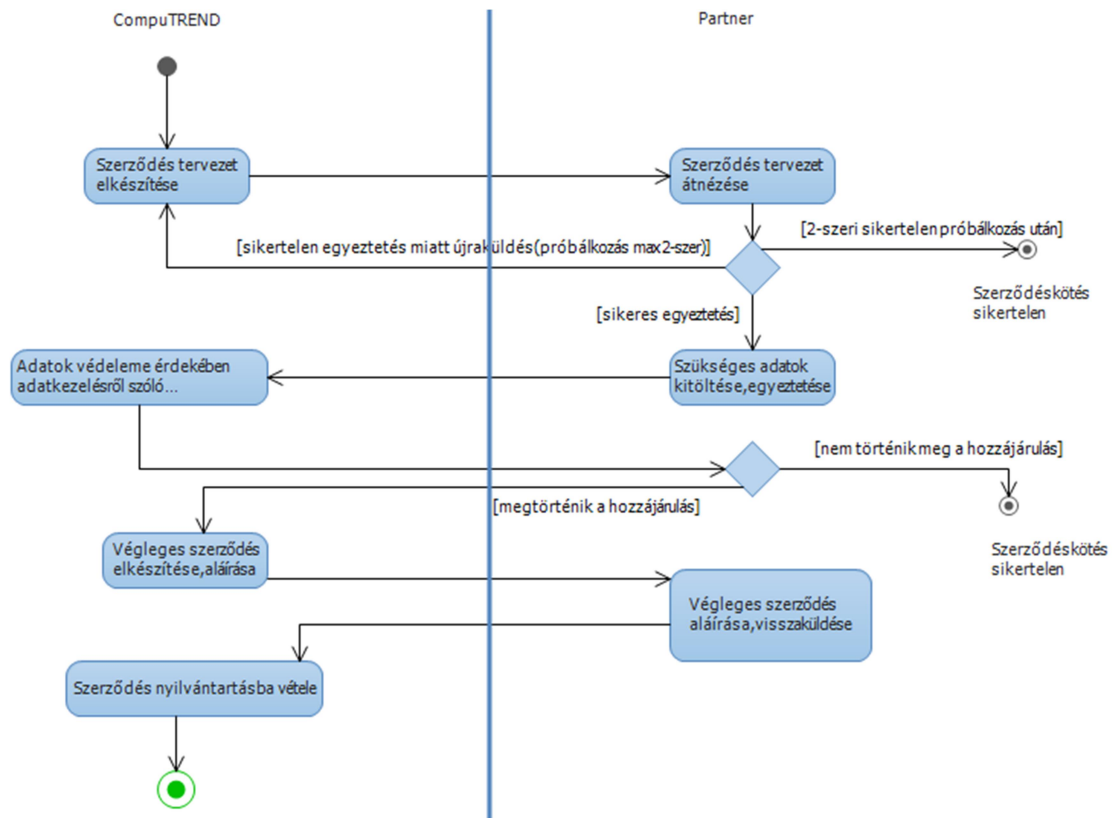
Korábbi szerződés minták átdolgozásra kerültek a GDPR előírásai alapján. Új partner esetén ezek kerülnek kiküldésre tervezet formájában. Korábban kötött szerződések esetében pedig a már megkötött szerződések kerülnek módosításra, és megküldésre aláírás céljából.

A folyamat során is szükséges hozzájárulási nyilatkozat aláírása mindkét fél részéről.

Új szerződés kötésének folyamata:

11. sz. ábra

Új szerződés kötés aktivitás diagramja

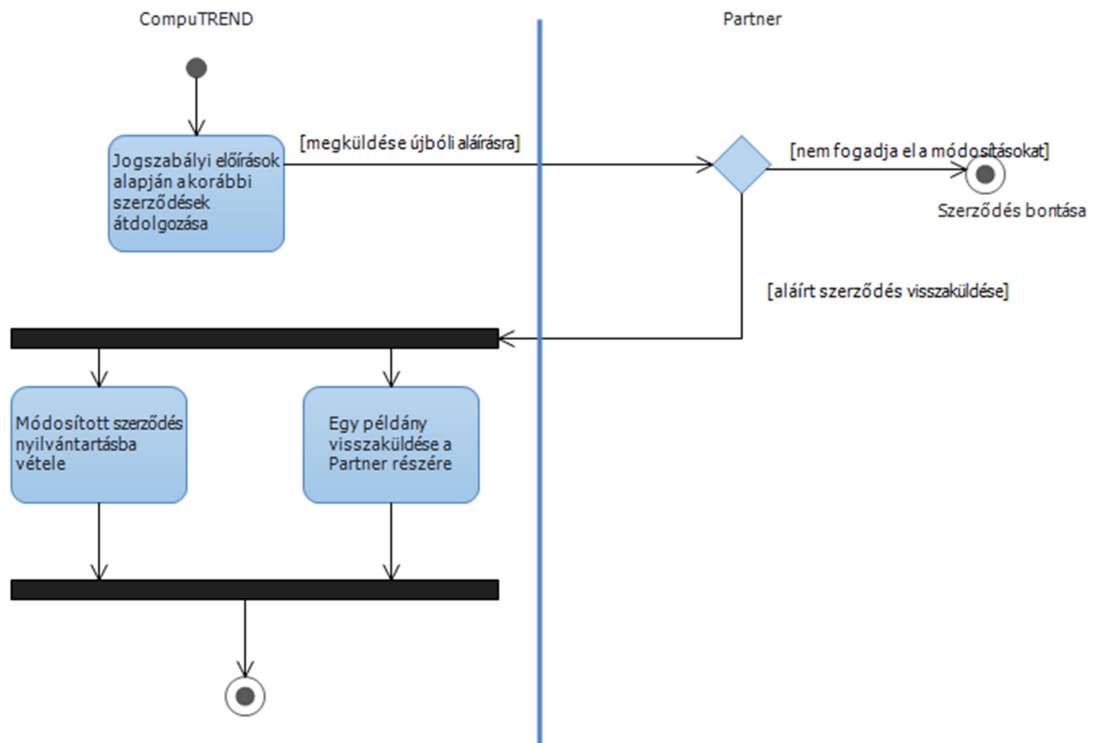

Forrás: Saját készítésű diagram

Már meglévő szerződések jogszabály szerinti módosításának folyamata:

12. sz. ábra

Szerződés módosítás aktivitás diagramja

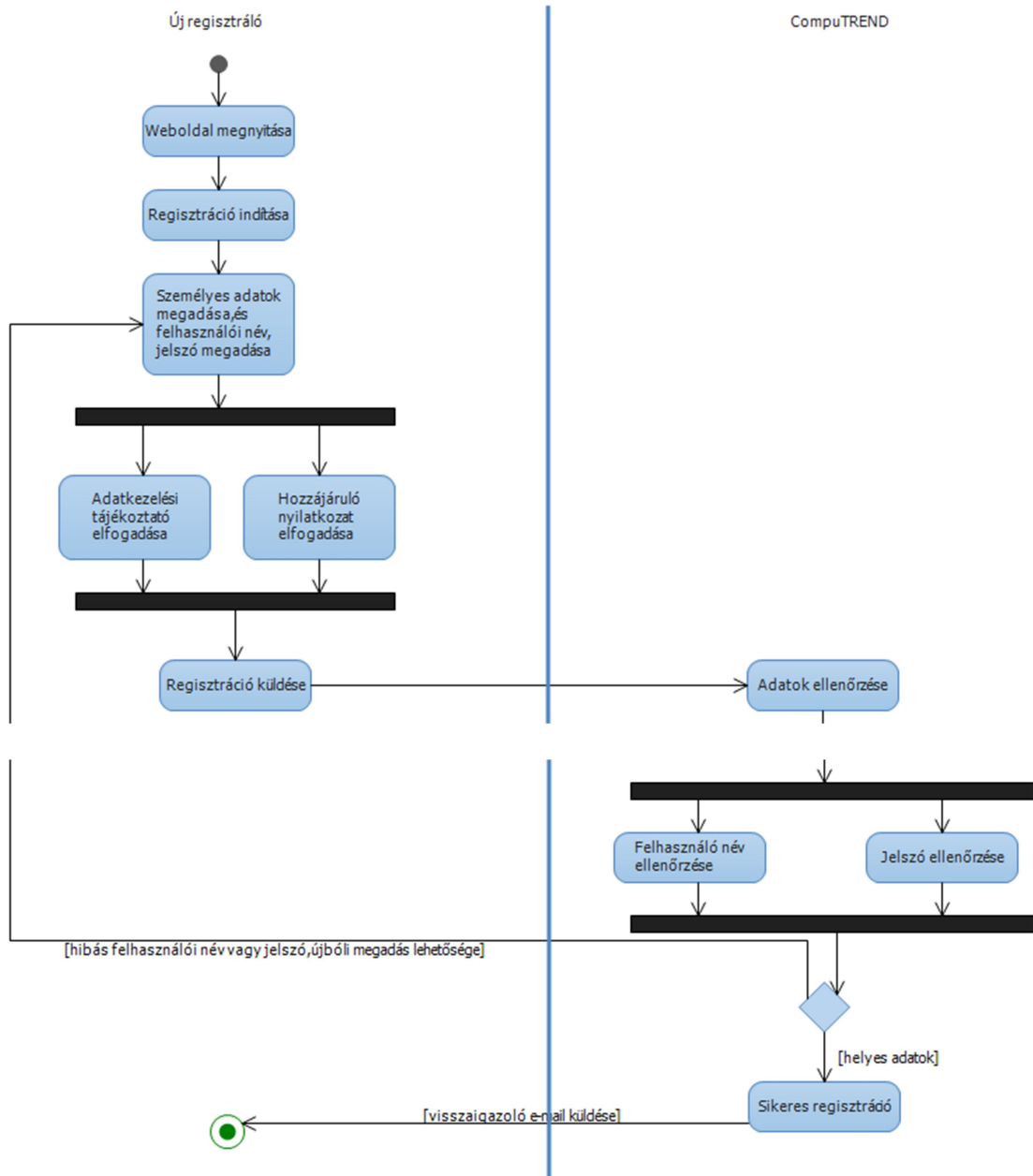

Forrás: Saját készítésű diagram

Regisztráció folyamatának bemutatása:

13. sz. ábra

Regisztráció folyamatának aktivitás diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

A következő táblázat tartalmazza a kezelt adatok körét, célját, az adattárolás időtartamát, továbbítás lehetőségét, a technikai és szervezési intézkedéseket:

Kezelt személyes adat megnevezése	<p>Kezelt adatok köre: szerződések, weboldalak üzemeltetése, marketingtevékenység kapcsán kezelt személyes adatok:</p> <p>Természetes személyek és szerződéses kapcsolattartók vonatkozásában:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neve - Telefonszáma - E-mail címe - Bankszámlaszáma
Adatkezelés célja	Megrendelésen alapuló kötelezettségek teljesítése
Az adattárolás időtartama	A megrendelés teljesítését követő x év
3. országba történő adattovábbítás	Nem történik
Technikai és szervezési intézkedések	Elektronikus, informatikai rendszer keretében történik

8.2.1.1.2. Biztonsági kamera használat

A kamera használat során érdekmérlegelési teszt kitöltése kötelező, illetve tájékoztatni kell a partnereket, és a munkavállalókat, hogy a CompuTREND területén megfigyelőrendszer működik.

A tájékoztatás történhet:

- e-mail formájában,
- illetve a CompuTREND területén tájékoztató kifüggesztésével.

A következő táblázat tartalmazza az adatkezelés célját, az adattárolás időtartamát, a technikai és szervezési intézkedéseket:

Adatkezelés célja	Vagyonvédelem
Az adattárolás időtartama	A rögzítéstől számított 72 óra
Technikai és szervezési intézkedések	Elektronikusan

8.2.1.1.3. Weboldal üzemeltetés

A cookiek (sütek) ahhoz kellene, hogy a weboldalt megnyitók gond nélkül és teljes körűen tudják igénybe venni annak funkcióit, az elérhető szolgáltatásokat, így – minden esetben - az oldalakon végzett tevékenységek megjegyzését egy böngészés során.

A látogatás során webes látogatói adatkezelési tájékoztató elfogadása szükséges.

Az adatkezelés célja	A weblap megfelelő működésének biztosítása, látogató hozzájárulása, szolgáltatás hatékonyságának a növelése
Az adattárolás időtartama	6 hónap

8.2.1.2 A CompuTREND munkáltatói, munkavállalói, munkaügyi érdekek megvalósítása céljából kezelt adatkezelés

Ide tartoznak:

- Felvételre jelentkező munkavállalók adatainak a kezelése,
- Munkaügyi nyilvántartás vezetése,
- Munkahelyi be- és kiléptetéssel kapcsolatos adatkezelés.

8.2.1.2.1. Felvételre jelentkező munkavállalók adatainak a kezelése

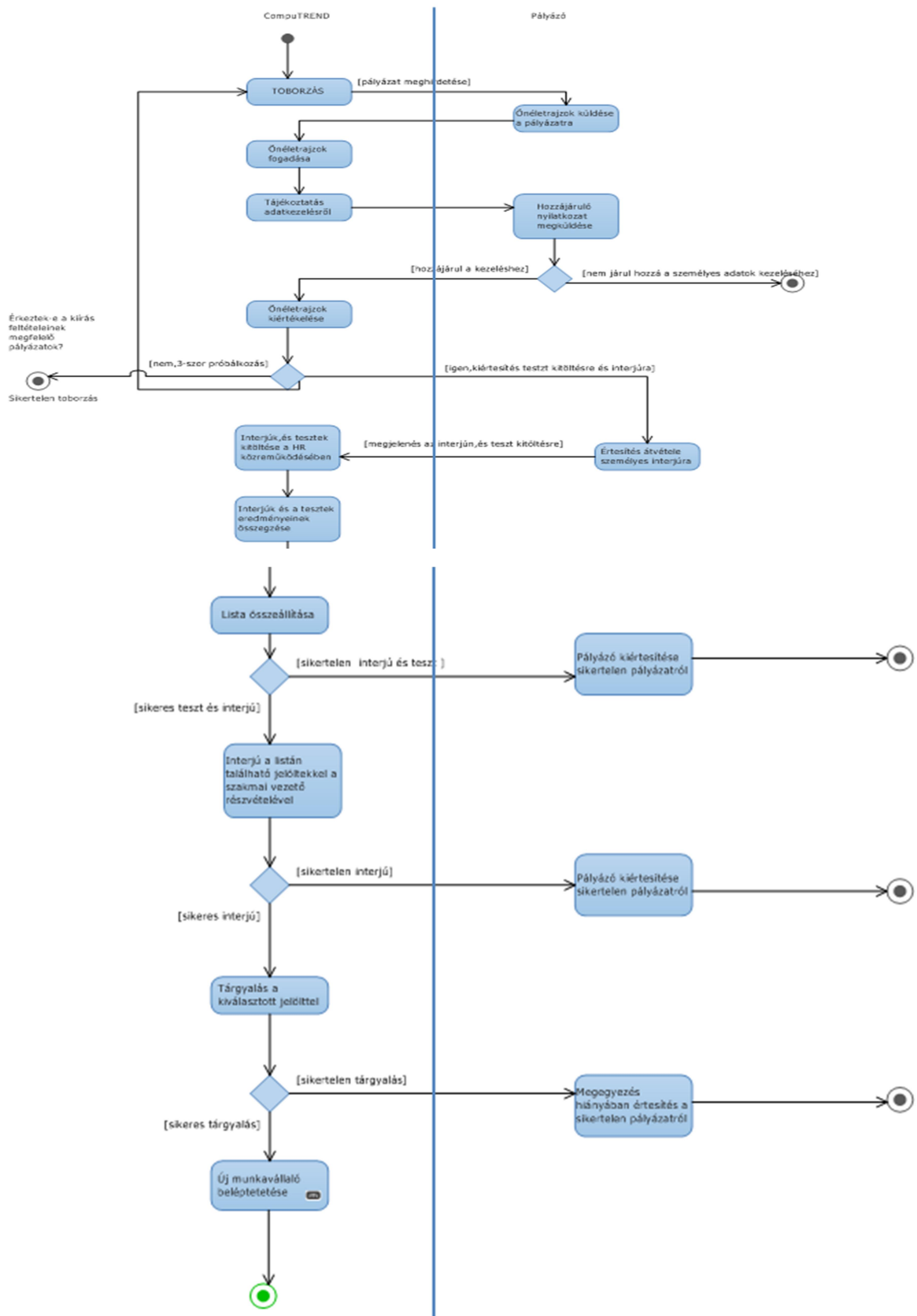
A folyamatba beépítésre került az adatkezelésről való tájékoztatás, és a kapcsolódó hozzájáruló nyilatkozatok aláírási kötelezettsége a pályázó részéről. Az aktivitási

diagram egy toborzási folyamatot ábrázol. Az önéletrajzok beérkezése után egy tájékoztató levél kerül kiküldésre az adatkezelésről, mely tartalmaz hozzájáruló nyilatkozatot is. A hozzájáruló nyilatkozat visszaküldésével folytatódik a toborzási folyamat. A hozzájáruló nyilatkozat vissza nem küldése, illetve ha nem kerül elfogadásra az adatkezelés, abban az esetben a beküldött önéletrajzok törlésre kerülnek a központi adatbázisból.

A további sikertelen pályázat során is megsemmisítésre kerülnek a beküldött önéletrajzok.

14. sz. ábra

Toborzás folyamatának aktivitás diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

A folyamat során az alábbi adatok kezelése valósul meg:

Kezelt adat megnevezése	<ul style="list-style-type: none"> - Neve - Lakcíme - Telefonszáma - E-mail címe - Fénykép - Képesítési adatok
Adatkezelés célja	Új, valamint az üres álláshelyek betöltésére alkalmas munkavállaló kiválasztása, a jelentkezők személyes adatainak kezelése, valamint az érintett tájékoztatása, ha a munkáltató nem őt választotta az állás betöltésére
Az adattárolás időtartama	Az adatfelvételtől számított 3 év
3. országba történő adattovábbítás	Nem történik
Technikai és szervezési intézkedések	Papír alapon és elektronikusan, informatikai rendszer keretében történik

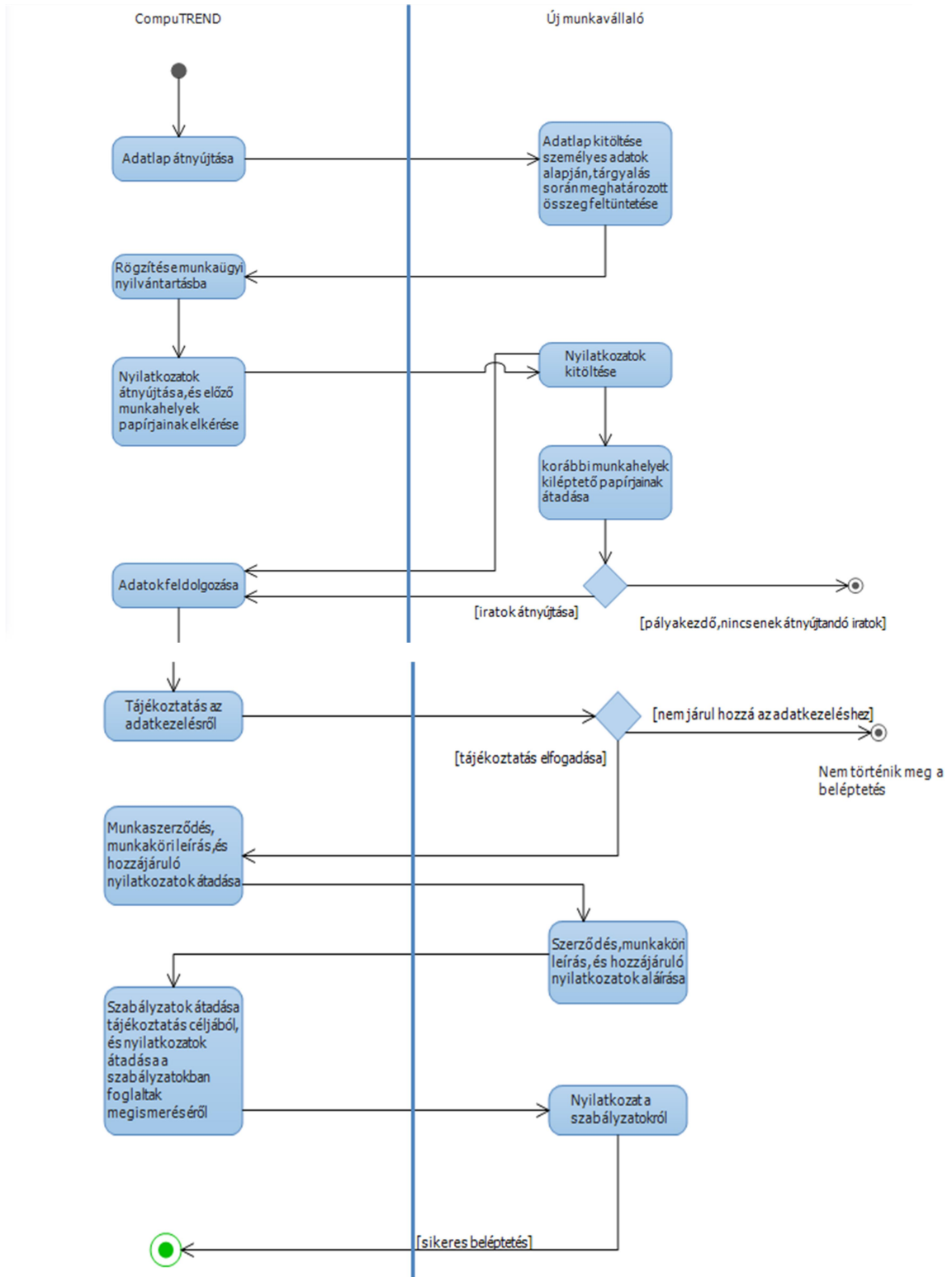
8.2.1.2.2. Munkahelyi be- és kiléptetéssel kapcsolatos adatkezelés

Az aktivitási diagram egy új munkavállaló beléptetésének a folyamatát mutatja be. A folyamatba is beépítésre került a jogszabály szerinti adatkezelés. Ebben az esetben is hozzájáruló adatkezelői nyilatkozatot illetve egy munkaszerződés kikötéséről szóló nyilatkozatot, amely az adatkezelési szabályzat megismeréséről, alkalmazásáról, és titoktartási kötelezettségéről szól, kell aláírnia a munkavállalónak.

Amennyiben nem járul hozzá a munkavállaló az adatkezeléshez, úgy abban az esetben nem történik meg a munkavállaló beléptetése.

15. sz. ábra

Munkahelyi beléptetés aktivitás diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

Az alábbi adatok kezelése valósul meg:

Kezelt adat megnevezése	<ul style="list-style-type: none"> - Neve - Születése neve - Lakcíme - Gépjármű rendszáma (akik gépjárművekkel érkeznek) - Belépés időpontja - Kilépés időpontja
Adatkezelés célja	Vagyonvédelem, munkavállaló kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése
Adatkezelés jogalapja	A munkáltató jogos érdekeinek érvényesítése, érintett hozzájárulása
Az adattárolás időtartama	6 hónap
3. országba történő adattovábbítás	Nem történik
Technikai és szervezési intézkedések	Elektronikusan
Adattovábbítás	
Továbbított adatok fajtái	Munkavállalói személyes adatok
Adatfeldolgozó neve	illetékes hatóság
Adattovábbítás ideje	jogszabályban meghatározott határidő

A munkavállaló kiléptetése esetén a korábbi iratok, adatok nem kerülnek megsemmisítésre jogszabályi adattárolási kötelezettség miatt.

8.2.1.2.3. Munkaügyi nyilvántartás vezetése

A munkaügyi nyilvántartás vezetésének folyamata tartalmazza a munkaviszony létesítése, teljesítése, megszüntetése során kezelt adatok, iratok összességét.

A korábbi adatkezelési hozzájáruló nyilatkozatok is a munkaügyi nyilvántartás keretében kerülnek eltárolásra, lefűzésre.

A folyamat során az alábbi adatok kezelése valósul meg:

Kezelt adat megnevezése	<ul style="list-style-type: none">- munkaszerződések- munkakör- munkába lépés kezdő és befejező időpontja- bankszámlaszáma
Adatkezelés célja	Munkaviszony létesítése, teljesítése, megszüntetése
Az adattárolás időtartama	Munkaviszony megszűnését követő 80 év
3. országba történő adattovábbítás	Nem történik
Technikai és szervezési intézkedések	Papír alapon és elektronikusan, informatikai rendszer keretében történik

8.2.1.3. Üzemeltetési illetve támogatási szolgáltatásokat nyújtó üzletágak megvalósítása

Ide tartozik a hibabejelentő rendszer működtetése. A rendszer működése során az alábbi személyes adatok kerülnek előtérbe:

- bejelentő neve,
- partner cég neve, címe,
- bejelentő telefonszáma,
- bejelentő email címe.

A személyes adatok kezeléséről már a webes regisztrációs folyamat során, illetve a szerződés megkötésekor nyilatkozott a partner. Elfogadta az adatkezelési tájékoztatót, és hozzájárult nyilatkozat formájában az adatkezeléshez. Így a hibabejelentő rendszer működése közben az adatkezeléshez már nincs szükség újabb hozzájárulásra.

8.2.1.4. Titkársági, ügyfélszolgálati tevékenységek megvalósítása

CompuTREND Call Center tevékenysége tartozik ebbe a tevékenységi körbe.

A központi telefonszám nyilvántartásba a telefonszámok a webes regisztráció során, illetve a szerződések rögzítésekor kerülnek bele. Mind a két folyamat esetében megtörténik a hozzájárulás az adatkezeléshez. Ezek korábbi aktivitási diagramon bemutatásra is kerültek.

A következő táblázat tartalmazza a kezelt adatok körét, célját, jogalapját, az adattárolás időtartamát, a technikai és szervezési intézkedéseket.

Kezelt adat megnevezése	<ul style="list-style-type: none">- telefonszáma- e- mail cím- hívás időpontja- megadott személyes adatok (pl.:név)
Adatkezelés célja	Beérkező hívások, megrendelések rögzítése során történő adatkezelés
Adattárolás időtartama	Telefonbeszélgetés rögzítésétől számított 6 hónap
Technikai és szervezési intézkedések	Elektronikusan

8.2.2 Adatfeldolgozás

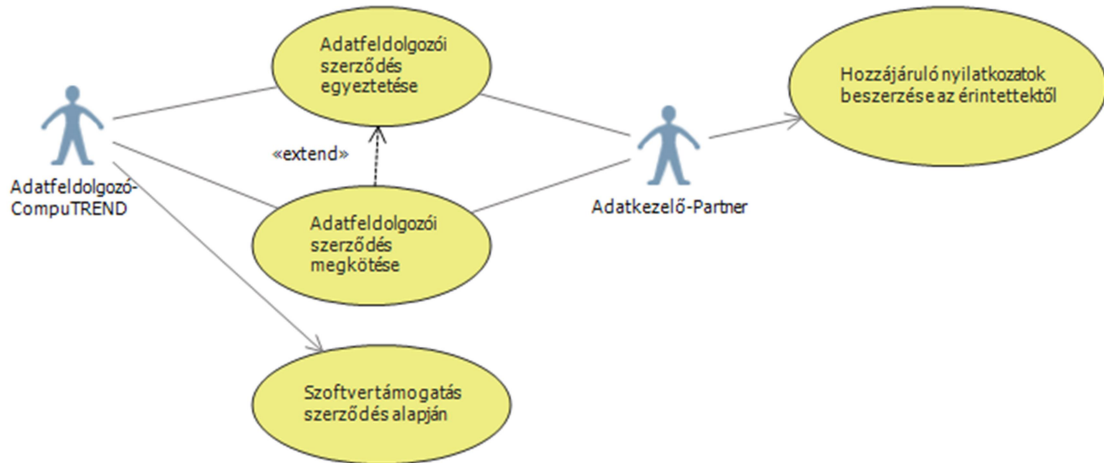
Az adatfeldolgozói folyamat során az adatkezelő és az adatfeldolgozó szerződést köt, melyben a GDPR rendelkezéseit, irányadó jogszabályi előírásait is lefektetik, illetve a felelősségi és hatásköröket is meghatározzák.

Az ilyen típusú szerződéseket adatfeldolgozói szerződésként nevezzük.

Az adatkezelő kötelezettsége ebben a folyamatban az érintettek adatkezelési hozzájáruló nyilatkozatának a beszerzése.

16. sz. ábra

Adatfeldolgozói szerződéskötés használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

8.3 Szabályzatok

A GDPR hatályba lépésével a korábbi szabályzatok áttekintésre, illetve átdolgozásra kerültek a CompuTREND menedzsmentje által.

Az érintett szabályzatok:

- Adatkezelési szabályzat,
- Incidenskezelési szabályzat,
- Térfigyelő kamera üzemeltetési szabályzat,
- Informatikai szabályzat.

A szabályzatokon kívül egyéb dokumentumok létrehozása is szükségessé vált:

- Titoktartási nyilatkozat,
- Webes látogatói adatkezelési tájékoztató,
- Adatkezelői tájékoztató munkavállalók részére,
- Látogatói tájékoztató kamera alkalmazásáról,
- Érdekmérlegelési tesztek.

A munkavállalói és a szolgáltatási szerződések is átdolgozásra kerültek, belefoglalva a szükséges jogszabályi előírásokat.

8.4 Informatikai megoldások

8.4.1. Egyedi bejelentkezési azonosító a partnerek rendszerébe

Szoftvertámogatás keretében szükségessé válhat tanácsadói, illetve fejlesztői területen a partnerek szerverére való kijelentkezés, és a saját belső adatbázisokba való bejelentkezés.

Ez korábban egy egységes felhasználói névvel, és jelszavas védelemmel került kialakításra.

A 'ct' mint supervisor tevékenységet ellátó bejelentkezés megszüntetésre került, helyette egyedi azonosítók kerültek kialakításra.

A kialakítás során a korábbi 'ct' rövidítés került módosításra 'ct+' tanácsadó illetve fejlesztő rövidített neve' felhasználói névre.

A felhasználó név természetesen egyedi jelszóval is ellátásra került.

Jogosultságokat tekintve az új felhasználó jogosultsága megegyezik a korábbi supervisor jogosságokkal.

Az új felhasználói név bevezetése a program egész védelmi rendszerén, és egyedileg a modulokon is átvezetésre került.

8.4.2 Anonimizált adatbázis mentések behozatala

Az Informatikai Szabályzat módosításával, illetve hogy ügyfelek adatbázis adatait a CompuTREND nem tárolhatja, megváltozásra került az adatbázis mentések behozatalának eljárási rendje.

Az adatbázis mentések behozatala olyan esetekben lehet szükséges, amennyiben:

- 6) a felhasználó folyamatbeli teljeskörű egyeztetést kér,
- 7) hibás adatok generálódtak az adatbázisban, és ennek felderítése érdekében.

A behozott adatbázismentéseket igénylés során az IT osztálytól kell megkérni.

Meg kell határozni:

- a behozott adatbázis pontos nevét,
- az évet,
- a behozatal utáni nevét,
- fejlesztői támogatás céljából a fejlesztő nevét.

A behozott adatbázismentéseket az IT készíti el, és minden alkalommal anonimizáló szoftver kerül lefutatásra, hogy a partner adatok felismerhetetlenek legyenek.

Az anonimizáló szoftver segítségével minden olyan mező felülírásra kerül a programokban, amely személyes adatot tartalmazhat.

Az elkészült adatbázis végül átadásra kerül az igénylőnek.

17. sz. ábra

Anonimizált adatbázis mentések behozatalának használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

9. Adatvédelmi hatásvizsgálat

Kötelező a hatásvizsgálatot elvégezni, ha az adatkezelési tevékenység során magas kockázat lép fel. Kötelező az alábbi tevékenységek esetén:

- személyes jellemzők módszeres kiértékelése esetén,
- határozatokban és bűncselekményekben kezelt személyes adatok esetén,

c) nyilvános helyek megfigyelése esetén.

A kockázati besorolás az adatkezelő kötelezettsége.

A CompuTREND legalább három évenként hatásvizsgálat keretében felülvizsgálja a valószínűsíthetően magas kockázattal járó adatkezeléseit, továbbá akkor is, ha megváltozik a kezelt adatok köre és/vagy az alkalmazott technológia.

A hatásvizsgálat az alábbi folyamatokat foglalja magában:

- adatkezelési módszerek leírása és a célok megismerése,
- a szükségességi és arányossági vizsgálatok figyelemmel kísérése,
- a kockázatok kivizsgálása,
- a kockázatokkal foglalkozó tevékenységek bemutatása.

A CompuTREND menedzsmentje adatvédelmi hatásvizsgálat végzésének szükségessége esetén az érintettek véleményét kikéri a vizsgálatról.

10. Adatvédelmi incidenskezelés

Először is mi minősül incidensnek, mindenképpen szükséges tisztázni a fogalmát.

Az adatvédelmi incidens a biztonság olyan sérülése, amely a továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisítését, elvesztését, megváltoztatását, jogosulatlan közlését vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáférését eredményezi.

Az incidenskezelés az adatkezelő kötelezettsége. Adatfeldolgozó minőségben az a kötelezettség érvényesül, hogy az adatvédelmi incidenst tudomásszerzést követően azonnal ismertetni kell az adatkezelővel.

Az adatkezelőnek nyilvántartást kell vezetnie az érintett tájékoztatása céljából.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

- az incidensben szereplő személy személyes adatainak körét,
- az incidenssel szereplő személyek körét, és számát,

- az adatvédelem sérülésének időpontját,
- körülményeit,
- hatásait,
- az elhárításra megtett iránymutatásokat, tevékenységeket illetve
- a jogszabályban meghatározott egyéb adatokat.

A GDPR rendelet a bekövetkezett incidenssel kapcsolatban konkrét eljárásrendet határoz meg.

Először is az incidenst kategorizálni kell, meg kell határozni, hogy az érintettek milyen hatással van.

A kategorizálás során beszélhetünk:

- magas kockázattal,
- kockázattal
- és kockázat hiánnyal rendelkező incidensről.

Az incidens bekövetkezte, illetve miután az adatkezelő tudomására jutott, legkésőbb 72 órán belül be kell jelentenie a felügyeleti hatóságnak.

Amennyiben nem történik meg a bejelentés ez idő intervallumon belül, úgy abban az esetben csatolni kell még a késedelem igazolására szolgáló indokokat is.

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

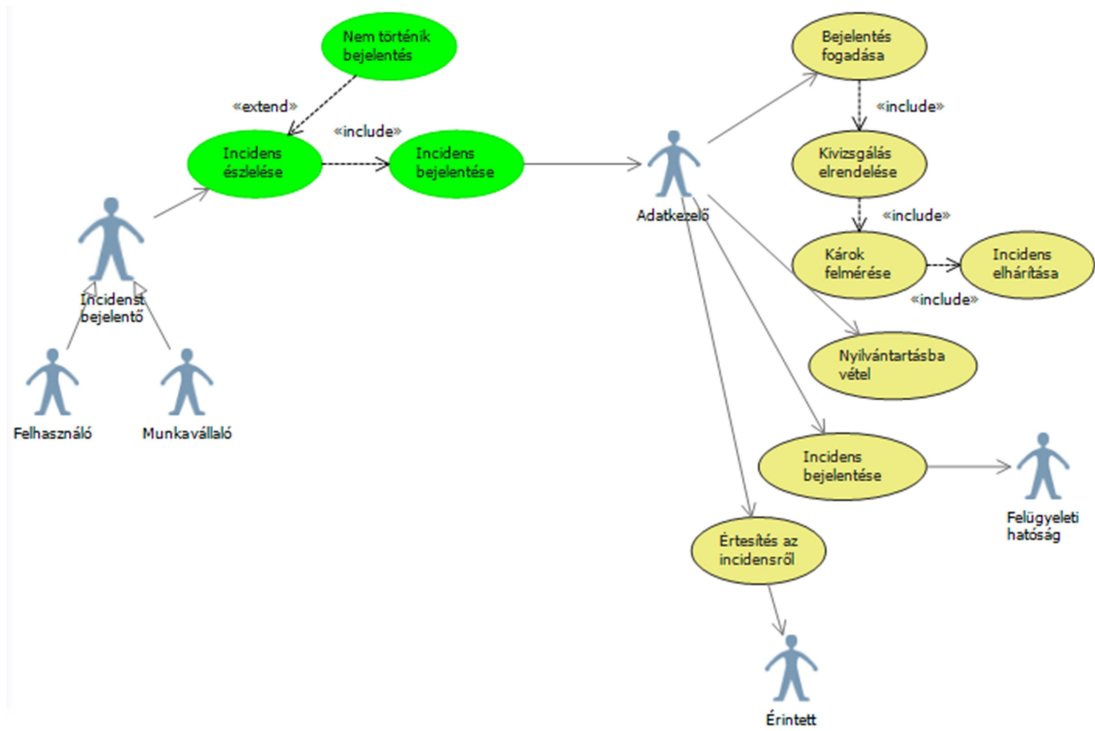
- az incidens jellegét,
- az incidensből eredő, valószínűsíthető következményeket,
- az incidensre tett vagy tervezett intézkedéseket.

Összességében az adatvédelmi incidenskezelésről elmondható, hogy mindenképpen első lépésben ki kell építeni a vállalati rendszerét. Létre kell hozni az eljárásrendet, meg kell határozni a felelősségi köröket, és be kell illeszteni a szigorú határidőket. Ezzel párhuzamosan át kell vizsgálni az IT rendszert, ki kell szűrni az incidensek keletkezéseinek potenciális forrását. Szükséges felülvizsgálni az adatfeldolgozókkal kötött szerződéseket, amennyiben szükséges el kell végezni a módosításokat.

Adatvédelmi incidenskezelés adatkezelői szerepben:

18. sz. ábra

Incidenskezelés adatkezelői szerepben használati eset diagramja

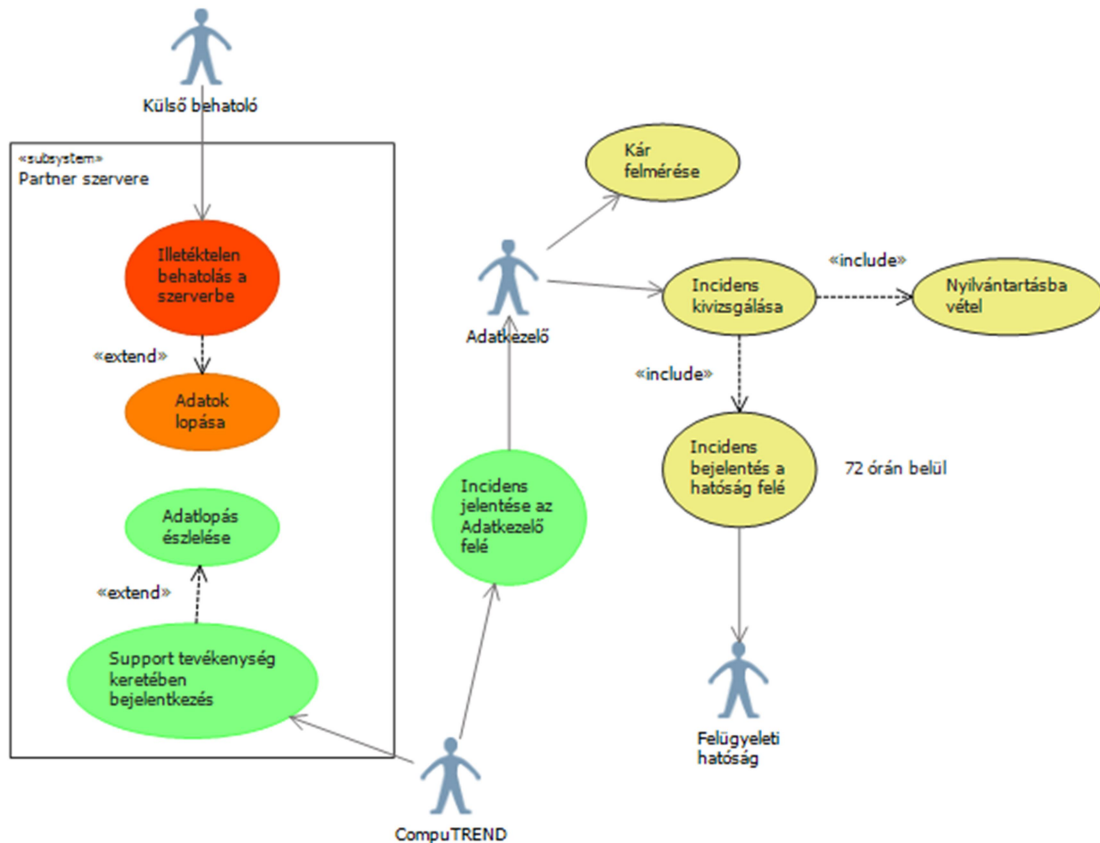

Forrás: Saját készítésű diagram

Adatvédelmi incidenskezelés adatfeldolgozói szerepben:

19. sz. ábra

Adatvédelmi incidenskezelés adatfeldolgozói szerepben használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

11. Adatvédelmi megfelelés ellenőrzése

Az adatvédelmi auditot a menedzsmint folytatja le. A társaság az audit lefolytatásához külső harmadik személy közreműködő igénybevételére jogosult, a közreműködővel köteles a GDPR kritériumainak megfelelő adatfeldolgozói szerződést kötni.

Az audit lépései:

- Általános kérdéssor kitöltése a CompuTREND adatkezelésével kapcsolatosan;
- Külön kérdéssorok kitöltése a CompuTREND üzletágainak, szervezeti egységeinek vezetői által;
- Személyes interjúk az üzletágak, szervezeti egységek vezetőivel az adatkezelési illetve adatkezeléssel járó folyamatok pontos felmérése érdekében;

- Általános adatkezelési folyamatleírás (auditjelentés) elkészítése a kérdőívek, interjúk alapján, mely átfogóan írja le az egyes adatkezelési folyamatokat, az adatkezelés során folytatott gyakorlatokat, ezek adatvédelmi szabályoknak való megfelelőségét, és javaslatokat tartalmaz e folyamatok, gyakorlatok módosítása céljából;
- Adatkezelési informatikai folyamatleírás elkészítése, mely átfogóan írja le az adatkezelés során használt alkalmazások, adatbázisok interakcióját;
- Az adatkezelés kérdésével foglalkozó belső szabályzatok véleményezése;
- Adatkezelési tájékoztatók és az adatkezeléshez szükséges hozzájáruló nyilatkozatok véleményezése;
- Adatfeldolgozókkal kötött szerződések véleményezése;
- Adatkezeléssel kapcsolatos egyéb kiegészítő javaslatok megtétele, az audit jelentés megfelelő kiegészítése.

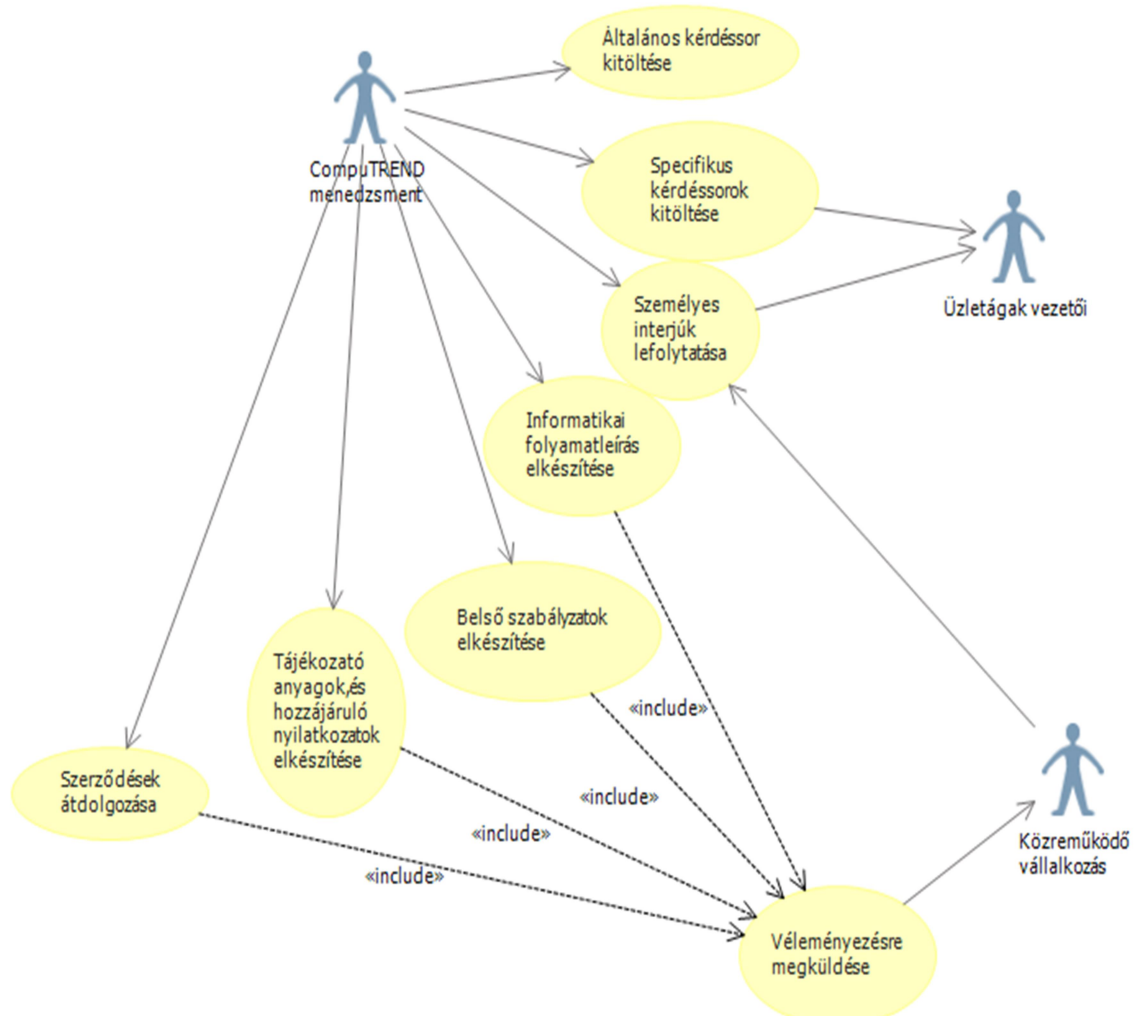
Az adatvédelmi audit lefolytatására a CompuTREND által az adatkezelés céljából alkalmazott technológia illetve jogszabályi háttér változása esetén kerül sor. A kezelt adatok körének bővülése esetén az új adatkezelési folyamatok tekintetében kerül lefolytatásra az audit.

Minden esetben, amikor a CompuTREND-nél működő információbiztonsági irányítási rendszer tanúsítására sor kerül, azzal együtt az adatvédelmi auditot is le kell folytatni, ennek során az adatvédelmi tisztségviselő köteles folyamatosan együttműködni a CompuTREND minőségirányításért felelős munkavállalójával, e személyek kötelesek a közös audit során a tudomásukra jutott információkat egymással megosztani.

Audit folyamata és feladatai a CompuTREND szempontjából:

21. sz. ábra

Audit folyamata a CompuTREND szempontjából használati eset diagramja

Forrás: Saját készítésű diagram

12. Összegzés

A szakdolgozat célja volt, hogy egy magyar vállalkozás, jelen esetben a CompuTREND folyamataiban, hogyan jelennek meg a GDPR rendelkezései, hogyan lehet ezt a gyakorlatban átültetni, alkalmazni.

Felmerül kérdésként, hogy mi is a GDPR?

A GDPR az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete. Minden olyan vállalkozásra és szervezetre vonatkozik, amelynek van vagy legalább egy ügyfele, kapcsolata, vagy munkavállalója. A jogszabály célja volt, hogy a személyes adatok felett minél nagyobb kontroll érvényesüljön.

Ezt figyelembe véve elsődlegesen meg kellett ismerkedni a CompuTREND részterületeivel. A rövid bemutatás során is már kiderült, hogy olyan sokrétű tevékenységet folytat, hogy elkerülhetetlen a személyes adatokkal való érintkezés.

A témához szorosan kapcsolódóan fontos volt bemutatni, hogy mi az adatbiztonság és mi az adatvédelem.

Az adatbiztonság alatt az adat sérthetlenségét, integritását, használhatóságát és bizalmasságát lehetővé tevő technológiák és szervezési módszerek összességét értjük.

Ennek keretében bemutatásra kerültek az adatbiztonság fajtái:

- a berendezések védelme,
- a kommunikációs hálózat védelme,
- a hozzáférések védelme,
- az adathordozók védelme,
- adatközlés és a kommunikáció titkosítása.

Adatvédelem alatt „a személyes adatok jogszerű kezelését, az érintett személyek védelmét biztosító alapelvek, szabályok, eljárások, adatkezelési eszközök és módszerek összességét értjük”. (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Adatv%C3%A9delem>)

Az adatvédelem keretében ismertetésre kerültek a fontosabb fogalmak, mint pl.:

- mi a személyes adat;

- ki az adatalany vagy érintett;
- mi minősül különleges adatnak;
- mi az adatkezelés fogalma;
- ki az adatkezelő;
- mi az adatfeldolgozás fogalma;
- ki minősül adatfeldolgozónak.

Szükséges volt kitérni az érintettek jogaira, amely a GDPR rendelkezéseiben egy nagyon fontos terület.

Ezek után tisztázni kellett, hogy a CompuTREND, milyen folyamatokban adatkezelői szerepet, és milyen folyamatokban adatfeldolgozói szerepet tölt be.

Adatkezelői tevékenységek merülnek fel az alábbi érdekek céljából:

- kereskedelmi, üzleti érdekek megvalósítása,
- munkáltatói, munkavállalói, munkaügyi érdekek megvalósítása,
- gazdasági, pénzügyi érdekek megvalósítása,
- üzemeltetési illetve támogatási szolgáltatásokat nyújtó üzletágak megvalósítása,
- titkársági, ügyfélszolgálati tevékenységek ellátása.

Adatfeldolgozói tevékenység alatt az üzemeltetési/támogatási szolgáltatásokat értjük a szerződéssel rendelkező partnerek felé. Adatfeldolgozóként a CompuTREND kezelt adatokat nem tárolhatja.

Részletesen bemutatásra kerültek a részfolyamatok használati eset diagramok, és aktivitás diagramok segítségével.

Megismerkedtünk a folyamatok aktoraival, a használati esetekkel, és a köztük lévő kapcsolatokkal.

Kiemelésre kerültek, hogy a folyamatok melyik pontján jelennek meg a GDPR rendelkezései, akár egy új, már a rendelkezések figyelembevételével átdolgozott szerződés keretében, vagy hozzájárulási nyilatkozatok formájában. Ennek szemléltetésére aktivitás diagramok kerültek prezentálásra.

A folyamatok elemzése során megállapításra kerültek a folyamat szempontjából:

- mi a kezelt adatok köre,

- mi a célja,
- mi a jogalapja,
- mennyi az adattárolás időtartama,
- milyen technikai és szervezési intézkedések kapcsolódnak hozzá.

A megállapítások hatásvizsgálat keretében valósultak meg.

Az elemzés során nagyon sok esetben érintettünk olyan részfolyamatokat, ahol különböző hozzájárulási nyilatkozat tételi kötelezettségnek kellett eleget tenni, szabályzatokat kellett elfogadni, vagy tájékoztatási kötelezettség terhelte az adatkezelőt.

Ezek mind a GDPR rendelkezéseinek a gyakorlati alkalmazásában nyújtanak fontos szerepet.

A szerződések átdolgozásra kerültek, mind adatkezelői, mind adatfeldolgozói folyamatokra nézve.

Amennyiben a folyamatok során a személyes adatok biztonsága sérül, úgy abban az esetben incidenskezelést kell elrendelni.

A szakdolgozat során bemutatásra került az incidenskezelés folyamata, hogy milyen bejelentési kötelezettség terheli az adatkezelőt. A bejelentésnek mit kell tartalmaznia, és mennyi idő alatt kell eleget tenni a bejelentési kötelezettségnek.

Röviden kitértünk arra is, hogy az adatvédelmi megfelelést, hogyan lehet ellenőrizni. Milyen eszközök állnak rendelkezésre az audit lefolytatása során a CompuTREND-nek, igénybe vesz e külső segítséget az audit lefolytatásában.

Ha ezeket mind figyelembe vesszük, akkor a GDPR rendelkezéseinek a betartása egy komplex folyamat, ami a vállalkozás életében nagy többletmunkát, adminisztrációs terhet jelent, illetve hatalmas felelősséget is. Ahhoz, hogy az érintettek jogai ne sérüljenek mindenképpen szükséges betartani a GDPR rendelkezéseit. A GDPR rendelkezéseire folyamatosan iránymutatást ad a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, ezért a vállalkozásnak a jogszabály ismereteit szükséges naprakészen tartani.

Irodalomjegyzék

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1100112.TV>

Letöltés időpontja: 2018.10.22. 15:13

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:02016R0679-20160504&from=HU>

Letöltés időpontja: 2018.10.22. 16:05

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Adatbiztons%C3%A1g>

Letöltés időpontja: 2018.10.28. 20:26

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Adatv%C3%A9delem>

Letöltés időpontja: 2018.11.02. 12:51

(<http://www.privacy-regulation.eu/hu/4.htm>)

Letöltés időpontja: 2018.11.04. 08:36

https://gdpr.blog.hu/2017/05/23/adatvedelmi_hatasvizsgalat_i

Letöltés időpontja: 2018.11.05. 10:09

